

Előfizetési árak:
 A kiadóhivatalban átveve:
 Egész évre 8 irt — kr.
 Negyedévre 2 < — >
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre 10 frt — kr.
 Negyedévre 2 frt 50 kr.
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre 12 frt — kr.
 Negyedévre 3 > — >

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfőn és ünnep utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Apáca n. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszatérésére vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, augusztus 14.

A középosztály védelme.

(K. Ö.) Abból az alkalomból, hogy a keresztény szövetkezetek országos központja üzletkörét a díjszabási és gabonaosztálylyal kibővítette, a magyar sajtó azon része, mely semmiképp sem tud beletörödni abba, hogy immár a nemzet gazdasági felszabadulásának közeledő hajnal hasadását köszöntjük, újból nekiront a szövetkezeti eszmének és különösen a fogyasztási szövetkezeteknek.

Igazán nem törödnénk ezekkel a támadásokkal, melyek kezdik magokat lejárni és utóvégre is csak arra lehetnek szánva, hogy bizonyos időközökben galvanizálják azokat a köröket, a melyek az aranyborju körül tánczolnak. Mondom, nem reflektálnánk ezekre a kirohanásokra, ha csak ebbe az igazságtalan és egyoldalú támadásba oly jelszót nem csempésznének, mely napjainkban különösen alkalmas arra, hogy érdeklődést keltsen. A merkantil sajtó ugyanis a *középosztály védelmének ürügge alatt* támadja a fogyasztási szövetkezeteket.

Hogy miért csak most és nem már előbb? — Mert most már nem hatnak azok az általános, merkantil theoriákba burkolt szofizmák, melyek ép úgy megvédik a gabonauzsorást és a borhamisítót, mint az önzésen alapuló kereskedelmi tisztességtelen eljárást. Ezt tudván, erősebb dozissal akarják az aludt vért forrongásba hozni. Kiáltják: veszélyben forog a középosztály és gondolják, ha ez sem használ, akkor leszerelhet a

kapitalizmus. Nincs népszerűbb eszme, mint a középosztály védelme, egy erőteljes középosztály megteremtése.

A társadalmi politikának abban az irányban vagyunk szószólói, hogy nem ismerünk osztály-politikát, hanem általános társadalmi politikát, mely a társadalom minden osztályát részesíti egyforma védelemben, mert csak így képzelhető a társadalom erején nyugvó az az alap, melyen egységes nemzet létesülhet és csak ezen az uton kerülhetők el a protekcionizmus hátrányai, melyek társadalom politikailag abban nyilvánulnak, hogy az osztályérdekek osztálygyűlöletté fajulnak, mert az egyes osztály a protezsált osztálylyal szemben érdekeiben sértve érzi magát.

Ebből folyólag mi a középosztály védelmét proklamáljuk, amennyiben érdekei sérelmet szenvednek. Épen azzal a sajtóval szemben, mely most hihetetlen módon a középosztály védelmét hangoztatja, akarjuk mi a magyar középosztály létfenntartását biztosítani. Ez a nemzetközi merkantilizmus érdekeit védő sajtó, amidőn most a középosztály védői szerepében tetszeleg magának, nyilvánvalóan messze eldobta a sulykot. Mert csak nem képzelhető, hogy a merkantilizmus más középosztályt ismerne, mint amely az iparosok és kereskedők osztályából képződik. Ez megállhat a nyugati iparos államokban, de nálunk, ha a középosztályról van szó, a *középbirtokos osztálynak* is van beleszólása, már pedig arra semmi szükség, hogy ennek az osztálynak az érdekeit a merkantilizmus védje meg.

Csak jelszónak akarják felhozni arra nézve, hogy a fogyasztási szövetkezetek ellen intézett támadásnak plausibilis okot adjanak. Mert ha a fogyasztási szövetkezetek versenye következtében a kiskereskedelem inszolid alapításai tönkre mennek, ezen sem a társadalmi, sem a nemzeti politika érdekei szempontjából nincs okunk busulni. Ezt a merkantilizmus is belátja, ez okból volt szükség arra, hogy a középosztály védelmét állítsa előtérbe. Persze, mert mi iparos állam vagyunk, iparosok és kereskedők képezik a nemzet gerincét.

A mily szerencsétlen gondolat tehát a fogyasztási szövetkezetek versenye ellen a középosztályt kijátszani, époly illogikus ez az eljárás, mely beleütközik a modern gazdasági rend egy főalaptételébe. (A modern gazdasági rend megalapítója pedig tudvalevően a merkantil-liberalizmus.) Ez az alaptétel azt tanítja, hogy az egyén egymagában, vagy másokkal szövetkezve érdekeit megvédheti mindaddig, míg mások szabadságát és tulajdonát nem veszélyezteti. Ebből folyik a szabad verseny létjogosultsága. A mi tehát szabad az iparosnak, a mi szabad a kereskedőnek és közvetítésnek, az már nem szabad a fogyasztónak, mert az egyéni szabadság azonnal egyéni önzéssé lesz deklarálva, mihelyt a fogyasztó lép ki a szabad verseny terére és szövetkezés útján első sorban a nemzet azon rétegeit részesíti a kizsákmányolás ellen jogos védelemben, melyek a modern társadalomban az individualis szabadság egyetlenegy jótéményében sem részesültek.

A középosztály védelmét pedig a

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

A válópör vége.

Irtá: Kincs István.

Be se várta a hivatalos időt, kora hajnalban ott koczogott már Földesi Lőrincz fiskális háza előtt. Nyomkodta a villanyos csengetyű fehér gombját, hogy az ügyvéd azt a sok zakatolást elunva, elvégre mérgesen kiugrott az ágyból.

— Nézzétek meg — szólt oda a cselédeknek — bizonyosan a feleségem lesz: azt küldték vissza fürdőről a doktorok.

Pedig dehogyan küldték. Nem csak egy gatyás ember álldogált összekerítve türelmetlenségben valamennyi fiskális jó dolgát, ki még akkor is aluszik, mikoron a nap már haminez araszszal fölkapaszkodott a keleti égen. Meglát-szik rajta, hogy keveset veszekedik a feleségével.

Mert hát ő a felesége ügyében jött. A miatt nem tudott aludni egész éjszaka, ez is vadította el a háztól még éjjel után. Azt jött most elpanaszolni az ügyvédnek amugy melegiben.

Először szépen megkövette Földesi Lőrinczet, a tekintetes fiskális urat, a miért háborgatja, de hát Isten látja lelkét, avval az asszonygyal nem lehet már tovább kiállani. Az ördögök jobban összekérnek a pokolban, mint ők a házassági szent igában.

— Mondjon annak okáért valamit, fiskális ur — végezte Jakab Ferkó a maga panaszát.

— De mi az Isten csodáját mondjak? — pattant föl buszusán az ügyvéd.

— Hát a mivel biztasson . . . vélekedett a paraszt.

— Mire biztassam? — tette föl a kérdést az ügyvéd — azaz vagy úgy, no hát igenis mondok valamit.

— Hallom már.

— Először is azt mondom, hogy kend erős ember.

— Azt már mások is mondták.

— Fél kézzel meg bírna egy mérő buzát. Többet is. Mikor Königrécznél szaladtunk,

egymagam huztam az ágyut, talán ugys az volt az egyetlen, mit megmentettünk. Azért is kaptam a medailliamat, melyik tizennégy krajczárt fiadzik minden héten.

— Akkor hát mód nélkül erős ember maga. Hanem ha derék ember is akar lenni, egyuttal, akkor csak menjen haza és verje el a feleségét.

Jakab Ferkó szomoruan konyította le a fejét s a végén rázta mint a madár ijesztő, mikor a szél kalapját billegeti.

— Nem lehessen azt, uram — mondta rá szomoruan.

— És miért nem lehessen?

— Mert az az asszony erősebb nálam. Földesi Lőrincznek látva maradt a szája.

Hogyan? hát akadna olyan óriás fehérnép is, ki ezt a vasgyurót leverné a lábáról?

A paraszt szeméből olvasta ki azt a kérdést, azért magyarázta meg neki a dolgot.

— Bizony hogy erősebb, mivel hogy sokkal gyöngébb.

— Ostoba! — fortyant föl az ügyvéd dühösen.

— Megkövetem alásson fiskális uram, nem vagyok én ostoba, de hát csak nem kezdhetek ki olyan gyöngé teremtéssel, kit akárhol kapok, hát összeroppan, mint a száraz hant, mikor szekér jár rajta keresztül. Azt már röstelleném. Kiszégyenleném a szememet.

Büszkén düllesztette ki hatalmas mellét; meglátszott rajta, hogy most a gavallér beszélt belőle.

— Mást mondjon nekem ügyvéd ur, — fogta azután megint rimázkodásra a dolgot — más, sokkal más segít a én bajomon.

— Az elválás után?

— Az elválás? — kapott az ügyvéd szaván Jakab Ferkó — ugy-e ugy mondta a tekintetes ur?

— No és talán?

— No és aztán, Isten ucsese, én meg azt mondom, hogy az jó lesz. Boronájjon hát szét bennünket s az augsyalok is hatalmas örvendezéssel lesznek fölötte az égben.

Az ügyvéd vállat vont s ráhagyta, hogy hiszen ő esőppet se bánja, legyen hát válás belőle. Csak azután okot is keresszen hozzá, olyan okot, — melyet a törvény is respektáljon.

merkantilizmus csak bizza ránk. Érdekei bizonyára itt jobb kezekben vannak lévén, mint a tulsó oldalon, mely eddig egyebet sem tett, minthogy birtokát kisértette és őt magát az arany borju szolgálatába hajtotta.

Néppárti gyűlés Sziget-Csépen.

A néppárt vasárnap délután három órakor Pest megye Sziget-Csépi községében népgyűlést tartott. A gyűlés elnöke gróf Zichy Aladár volt, ki elnöki megnyitó beszédében a néppárt alakulásának okait fejtegette. Utána dr. Simonyi Szemadám Sándor mondott nagyobb szabású beszédet a néppárt szükségességéről és a keresztény társadalomról, dr. Robitsek Ferencz, nagymarosi plébános, a keresztény restaurációról beszélt és fejtegette ama közgazdasági előnyöket, melyeket a néppárt a nép javára iniciál. Bonitz Ferencz lapszerkesztő a keresztény sajtóról és annak terjesztéséről tartott hosszabb előadást. Végül Zichy Aladár gróf elnök zárta be beszéddel a gyűlést. A népgyűlés után lakoma volt.

Magvaszakadt grófi család.

A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a beérkezett hiteles adatok szerint a Tisza Lajos gróf halálával a gróf Tisza-család fiágában magvaszakadás esete állott be. A közlemény felhívja mindazokat, akik a magvaszakadást tagadják, hogy ezt a közlemény megjelenésétől számítandó hat hónap alatt a főrendiház elnökénél, vagy a belügyminiszternél okmányokkal támogatva jelentsék be.

A magyar ujságkiadók gyűlése.

A magyar ujságkiadók országos szövetségük megalakításához tegnap tették meg az első hatalmas lépést. Országos gyűlekezésüket tartották Nagyvárad városában s elfogadták az alapszabály tervezetét, melyet Rábel László, a Soproni Napló szerkesztője és kiadótulajdonosa készített el páratlan gondnal és körültekintéssel. A fővárosból és messze vidékről érkezett vendégek Zilahy Simon szövetségi elnökkel, a Budapesti Hírlap ujság vállalat igazgatójával élükön

Láng József és Makkay József kalauzolására mellett megtekintették a város nevezetességét s gyűlekezésüket a Püspök-fürdőben tartották meg.

Tudósítónk a vasárnapi ünnepség lefolyásáról következő részleteket jelenti:

A Magyar Ujságkiadók Országos Szövetségének tagjai vasárnap reggel az ünnepség programjához képest megnézték Nagyvárad város érdekességeit, többek közt a festői Sport-teret s a honvéhadapród iskolát, hol Major Miklós őroagy iskolaparancsnok és Budaházy László főhadnagy lekötéző szíveséggel fogadták a vendégeket.

A hadapródiskolából 11 óra után távoztak el a vendégek s a közuti vasut különvonatán a Püspökfürdőbe rándultak ki. Ott tartották meg külön teremben a gyűlekezésüket, melyen Zilahy Simon, a Budapesti Hírlapvállalat igazgatója elnökölt. Az asztal körül Szávay Gyula (Győri Hírlap), Nagy Sándor (Pécsi Napló) és Láng József (Nagyvárad) alelnökök, Rábel László (Soproni Napló) titkár, Lenkei Zsigmond (Esti Ujság) jegyző, valamint Makkay József (Tiszántul), Hartmann József (Budapesti Napló), Ráday Gyula (Budapesti Hírlap), Tiszti Lajos (Arad és Védéke), Somoss Árpád (Debreczeni Ellenőr), Nagel Ignác (Nagy Gépujság), Bartha Béla (Vendéglős és Kávés Ipar), Lévy Mór (Ungvári Közlöny), Schermann Mór (Mármaros Sziget), Kalivoda Ferencz (Nagyvárad). Szövetségi tagok, Szathmáry Zoltán a Szabadság szerkesztője, Gyaluy Farkas kolozsvári író és Marton Manó hírlapíró foglaltak helyet.

A Szövetség gyűlése.

Zilahy Simon elnök magas szárnyalása, szép beszéddel nyitotta meg a gyűlést. Kötelességének tartja — ugymond — hogy megemlékezzék a munka kezdete előtt a szives fogadtatásról, melyben Láng József és Makkay József részesítették a messziről érkezett kollégákat. Oszinte köszönetet mond a jóleső baráti szíveséggért s teszi ezt annál szívesebben mert a ki a szövetség történetét megírja majdan, nem térhet el e kedves momentum fölözt. (Éljenezés.) Konstatálta ezután a bizottság határozatképességét. Gyönyörű szavakkal fejtette ki, hogy boldognak érzi magát abban a kellemes tudatban, hogy részt vehetett a kezdés fáradságos nagy munkájában s hogy ebben kollektív készséges odaadással és lelkesedéssel támogatták. Tisztaban van azzal, hogy a Pécsről elhangzott biztató szózat nyomán indult meg a Szövetség a nagy munka felé.

Rábel László titkár emelkedett ezután szólásra.

Nagy érdeklődés közben terjesztette elő erre a tervezetét, melyet készített. Hosszan be-

ható és alapos vita fejlődött ki a tárgyalás során s az elnökön kívül Szávay Gyula, Rábel László, Láng József, Makkay József, Nagy Sándor, Somos Árpád és Hartmann József vettek élénk részt a vitában. Az alapszabálytervet végül némi pótlás és módosítás után egyhangulag elfogadták s jóváhagyás végett fölterjesztetik a belügyminiszterhez.

Zilahy Simon elnök a határozat enunciacióját megelőzőleg bejelentette, hogy a hírlapbéllyeg eltörlésének kérdése a legkedvezőbb stádiumban van s a siker bizonyára nem marad el. Ismertette a szövetség pénztárának állását, majd indítványozta, hogy az októberi alakuló közgyűlés előtt a jövő hó során Sopronba gyűljön egybe a szövetség a közgyűlés tárgyainak előkészítése végett.

Az elnök jelentését és indítványát elfogadták.

A társas ebéd.

A Püspökfürdő nagytermében fényes ebédhez ült ezután a társaság, melyhez most már hölgyek is csatlakoztak. Az első felköszöntőt Láng József, a Nagyvárad főszerkesztője mondta. Különös örömet fejezte ki afölött, hogy az ünnepség színhelyénél Nagyváradot szemelte ki a szövetség, azt a várost, ahol szinte köztudomásulag nem élnek a sajtó munkásai békés egyetértésben. Kéri az elnököt, ne tekintse, hogy a tábor kicsiny és serény, mert azért lelkes és odaadó.

Zilahy Simon kedves humorral emlékezett meg a jelenlevő hölgyekről, ezután a lapkiadókról, különösen a nagyvárad kiadókról beszélt. Sajnálja, hogy egymástól távolodnak, holott a teljes harmonia biztosíthatná a teljea eredményt. Nagy derűtség közepett tért rá s körülmény okozatának a találgatására. Régi megfigyelései alapján egész meggyőződéssel állíthatja, hogy a széthuzást az előfizetők okozzák. Kedves epizódot elevenített fel Angolországi utazása idejéből. Londonban egy tépett, rongyos halárrussal elégedett beszélgetésbe.

— Honnét szerzi a halat? — kérdezte a toprongyos embertől.

— A vásárcsarnokból — volt a felelet.

— Hm: aztán mennyit ad el napjában?

— Mennyit? — Okos ember nem szokott ilyet kérdezni — szólt a halkereskedő és durván elfordult.

Ebből is a tanulság — ugymond Zilahy — hogy sohasem törődjünk vele kinek mennyit az előfizetője.

Tisztelességgel, becsülettel, szorgalommal és leleményességgel kell szolgálatába állni a magyar hírlapirodalomnak. Abban a reményben, hogy az ujságirodalom fel fog virágozni, élteti a szövetség tagjait. (Zajos tetszés.)

Makkay József nagy tetszés közben méltatta Rábel László érdemeit. Azt kívánja neki, hogy mint a bibliai asszony olajos korsója legyen kifogyhatatlan jókedve, egészsége.

Beszélték még Rábel László, Tiszti Lajos, Marton Manó, Szávay Gyula, Zilahy Simon Gyaluy Farkas stb.

A társaság a rendkívül kedves lakoma végzetével a Félix fürdőbe rándult át, honnét a 7 órai vonattal tért be Nagyváradra. Este a színházban végignézték a vendégek Rákosi Jenő nagyhatású darabját az Éjjel az erdőn-t s az éjjeli vonattal elutaztak Nagyváradról.

A színházügy a miniszter előtt.

A színház ügyben a legutóbbi felelősséget Weiszlovits Adolf és neje adta be. A kisajátítási eljárás ellen volt ugyanis kifogásuk, mely szerintük a kisajátítási törvényt helytelenül alkalmazta, ill. a törvényjogalapot túlhágtá, a mennyiben nemcsak az utca szélesítésére szükséges házrészeket sajátította ki, hanem a színház építésére is.

A m. kir. belügyminiszter a város közönségéhez intézett rendeletében elutasította a felelősséget. A miniszteri rendelet egész terjedelmében a következő:

Hanem abban nem volt hiba. Jakab Ferkó mindjárt ott egy álló helyében hordott össze annyit, minek a fele is elegendő, hogy szétrugjon mindenféle köteléket, mint akár a puszkapor a tuskót.

— És abban megállapodtak. A paraszt megvizsgálatódva tért haza.

— Az ügyéd nem sokára beadta a keresetet.

S az egyszer csuda történt. Más alkalommal esztendeig szólítják a feleket Pancziustól Pilátushoz; míg egy követ megmozdítanak, itt két tárgyalást csináltak mindössze s annak a végén kijelentették, hogy hát izé a házások utjai szét vállanak; az egyik menjen föl, a másik alá.

Jakab Ferkó felesége eddig csak tréfára vette a dolgot, hanem most olyan bögségre gyujtott nyomban, hogy bomlani kezdtek a paragrafusok a törvénykönyvben. A paragrafusok bomlottak, csak az emberek szívenem indult meg szegény asszony mérhetlen keserűségén. Ráförmedtek, fogja be a száját s márt az nem használt, a megyehuszárral egyszerűen kidobatták.

Jakabné rugott, harapott, a megyehuszárnak minden erejét össze kellett szednie, hogy pár lépéssel odább tudja vonszolni. Az urak pedig láthatólag delektálták magukat fölötté s rámondták.

— Ez hát valóságos hárpia.

Jakab Ferkó összevont szemöldökkel nézte, mint maczerálja az a szolga az ő szegény volt

feleségét. S a mint nézte, egyszer csak fölfortyant valami benne; nem tudta, mit csinál odaállott a huszár elé s fenyegető mozdulattal mondta:

— Ereszted azt az asszonyt?

A huszár, hogy Jakab Ferkó marczona alakját maga előtt látta, nyomban különb tekintélyek ismerte el, mint az egész törvényszéket. Mindjárt el is eresztette áldozatát. Jakab Ferkó pedig melléje szerződött, gyöngöden kéznél fogta mondván:

— Gyere, Juliska, hagyjuk ezeket az embereket. Eleget bűnhődtünk a multért, hogy jövőre különbmód megbecsüljük egymást.

Az asszony hangos zokogással borult annak az embernek karjai közé, kihez törvény szerint nem volt már jussa többé.

A törvényszék tagjai pedig összenéztek. Sok okos ember volt közöttük, de hogy egy egyszerű ember olyan különös megoldását fundálja ki ennek az ügynek, melynek szálaít ők ezer paragrafussal olyan nehezen tudták csomóba kötni, az nem fért a fejükbe. Igazán neveltséges. A paraszt hogy csuffá teszi őket.

Különösen Földesi Lőrincz, a prókátor dühösködött. Ököltre szoritotta kezét s ugy fenyegetőzött.

— Megállj paraszt, csak gyere még egyszer panaszkodni a feleséged ellen, ugy kidoblak, hogy a lábad sem éri a földet.

Magyar királyi belügyminiszter.

A város közönségének

Nagyváradon.

A város törvényhatósági bizottságának folyó évi május hó 12-én 121—4955. szám alatt hozott határozatában kimondatott, hogy a Bazár-szoros kibővítése és ezzel kapcsolatos utca rendezések céljából folyamatba tett kisajátítási eljárás folytán szükséges intézkedések megtéteésenek, továbbá a tervezett új Bazár-épület és színház építése iránt az árlejtési eljárás megtartassék s egyúttal az ezen építkezések céljára szükséges telekeken levő és kisajátítás alatt álló házak lebontására elhatározatott, végre kimondatott, hogy a bírói becsü alapján megállapított kisajátítási kártalanítási ár fedezése céljából 606.000 korona névértékű regále-kötvény, továbbá a törzsvagyon alapok a tartalék-alap ellen fennálló 19.480 korona 72 fillér követelése, valamint a színház építési alap 7592 korona 32 fillérnyi pénzkészlete felhasználassék, a még szükséges 316.926 korona 96 fillérnyi összeg pedig ideiglenes kölcsön útján fedeztessék.

Ezen határozatot az az ellen Weiszlovits Adolf és neje részéről beadott felebbezés folytán is felülvizsgálván, a most jelzett felebbezés elutasítása mellett egész terjedelmében jóvá, illetve helyben hagyom.

A felebbezés megtámadott részeiben helybenhagyandó volt, mert a felebbezők azon kérelme, hogy a tulajdonukat képező háznak csak azon részeire nézve engedessék meg a kisajátítási jog érvényesítése, mely házrészek az utca rendezések céljára szükségesek, ellenben a az egyéb részekre a kisajátítási jog érvényesítése megtagadtatnék, mint meghaladott kérdés törvényes jogalappal nem bír és a törvényhatósági bizottság által a kisajátítási eljárás folytán teendő intézkedések iránt hozott határozataival kapcsolatba sem hozható; mert a törvény szerint arra illetékes kereskedelmi miniszter ur 1898. évi június hó 17-én 38344. szám alatt kelt határozatával a kisajátítási jogot a város közönségének felebbezők egész ingatlanára adta meg 1898 évi augusztus hó 8-án 2541 szám alatt hozott határozatával a kisajátítási eljárást is elrendelte, folyó évi márczius hó 16-án 5445 sz. a. kelt határozatával pedig felebbezők tulajdonát képező ingatlanok a kártalanítás előtt leendő igénybevételét engedélyezte, eszerint az ügynek a kisajátításra vonatkozó része közigazgatási uton befejezést nyert s a város közönsége mint kisajátító és felebbezők mint kisajátítást szenvedők közti jogviszony tovább elbírálása bírói utra tartozik.

Nem felebbezett részeiben a közgyűlési határozat jóváhagyandó volt, mert annak a helyzetből folyó rendelkezései a város érdekeinek megfelelnek.

Miről a város közönségét folyó évi június hó 21-én kelt polgármesteri jelentés kapcsán a csatolmányok és ezek közt Weiszlovits Adolf és neje részéről ezen ügyben hozzám közvetlenül újabban beadott, de a fentebbiekben szintén elintézészt nyert folyamodvány visszavárása mellett további szabályszerű elintézészt nyert.

Budapest, július 31.

Széll.

A nagyszalontai Arany-ünnepély.

A segesvári hazafias ünnepélynek párja készült Nagyszalontán f. hó 27-én.

Az »Arany Emlék-Egyesület« ugyanis ekkor fogja nagy ünnepélyességgel megnyitni a csonka toronyban levő emlékszóbat. A város közönsége nagy szülöttje emlékének hódol e napon s igyekszik is azt minél fényesebbé tenni.

A város előkelőségéből alakult bizottság fáradozik az ünnepély rendezésén. Az ünnepélyen képviseltetni fogják magukat a M. T. A., a Kisfaludy Társaság s a Petőfi Társaság és a

nagyvárad Szigligeti Társaság. A vall. és közoktatásügyi miniszteriumot, mely a bizottság céljaira 100 frtot adományozott, dr. Beöthy László főispán fogja képviselni. Nagyszalontáról külön vonat fog menni az ünnepély napján reggel Nagyszalontára, melyen a fővárosi küldöttségek is utazni fognak.

A fényesnek ígérkező ünnepély műsora a következő:

1. Hymnus. Előadja a nagyszalontai dalárda.

2. Megnyitó. Tartja Széll Kálmán, egyl. elnök.

3. Alkalmi költemény Lévy Józseftől.

4. Alkalmi beszéd. Tartja Rádl Ödön, a nagyvárad »Szigligeti Társaság« elnöke.

5. Alkalmi dal. Költő Kálmántól, (dalama Arany Jánostól.) Előadja a nagyszalontai dalárda.

6. Üdvözlő szó:

a) A Magyar Tud. Akadémia nevében Szász Károly.

b) A Kisfaludy társaság nevében Gyulai Pál.

c) A Petőfi Társaság nevében

7. Szózat. Előadja a nagyszalontai dalárda.

Az Arany-szobák megnézése. Egy óraker közébd a »Népkerti Vendéglő«-ben. Egy teríték ára 2 frt. Este 8 óraker színelőadással kapcsolatos táncmulatság ugyanott, az Arany Emlék-alap javára. Személy-jegy 1 frt, család-jegy 2 frt.

Az ünnepélyt egy zártkörű táncmulatság és színelőadás fogja befejezni este a kolozsvári nemzeti színház tagjaival. A táncmulatságra a bizottság a következő meghívót bocsátotta ki:

Meghívó A nagyszalontai »Arany Emlék-Egyesület« az Arany emlék-szobává átalakított Csonka-torony ünnepélyes megnyitása alkalmából, folyó évi augusztus hó 27-én, esti 8 óraker, Nagy-Szalontán, a »Népkerti« vendéglőben a kolozsvári nemzeti színház művészeinek szíves közreműködésével, saját alapja javára, színi előadással kapcsolatos zártkörű táncmulatságot rendez. Felülfizetések köszönettel vétetnek és hirtalpig nyugtáztatnak. Belépti-díj: Személy-jegy 1 frt, Család-jegy 2 frt. Jegyek előre vált-hatók Podhraczy Ferencné urnő, Czajlik György ur gyógyszeráriában és Fábian L. Dező ur kereskedésében. Nagy-Szalonta, 1899. augusztus 5. A nagyszalontai »Arany Emlék-Egyesület« igazgató választmánya és a végrehajtó bizottság: Széll Kálmán, e. elnök. dr. Balogh Elek, e. alelnök. Tatár Balázs, e. jegyző, Hadházy Kálmán, e. pénztárnok. Biharvármegye, a nagyvárad kir. jogakadémia, a »Szigligeti« társaság, dr. Becher Áron, Bonczos Mihály, Böszörményi Lajos, Erdélyi Gyula, Király József, Nagy József, Nagy Márton Rozvány György, Szikszay Lajos, Veress Károly, Witkovszky Flórián. A táncrendező bizottság dr. Balogh Elek elnökle alatt 70 tagból áll.

Levél — Nagyszalontára.

Igy ugorka szezomban minden redakeziónak mikroskóp van a szemén és sok olyasmit észrevesz, a mit máskor bizony meg sem látna.

Olvastuk a cikket és bámultunk!

Hogyan ön az?!

Mint a villám cikázott át agyunkon egy adoma.

Valami ünnepély volt valaha, valahol. A program végén felállott Grenzenstein Izidor s szavalni kezdte a »Talpra magyar«-t.

A közönség gyorsan kezdett kifelé vonulni, de Izidor annál hangosabban kezdi kiabálni mondókáját.

Megszólítja Grünbaum Salamon:

— Ugyan miért kiabálj úgy magát Grenzenstein ur, hisz ugy se nem hollgotjo rá senki?

— Mboh! Eppen azért. Ha holgotná, nem küüllene khibálni.

Ejnye, ejnye! Hát a Nagy-Szalontai lapokból ír ön cikket ellenünk és azok ellen a fővárosi

lapok ellen, kik velünk együtt hozták azt a bizonyos esetet.

Nézzé csak! ön nálunk külrporter ugye-e, a Sz. L.-nál pedig cikik író, tehát vagy a mi lapunk oly dus felszerelésű, hogy még külrportere is olyan jeles férfi, mint ön, vagy a Sz. L. oly szegény, hogy még a cikik írója is csak a mi külrporterünk.

Mindkét esetben van egy arasznyi távolság közöttünk.

A stylusa különben sokat javult, de ami, — hogy is mondjuk csak — bélése a stylusnak, az még sok szigorlatot kíván.

Ön ezt írja:

»Az ügyvédi nehéz hivatás teljesítése közben bizony megtörténik, hogy nem egészen ugy járunk el, mint ahogy azt a salonokban szoktuk.«

Annyi bizonyos, hogy nehéz dolog elgondolni egy szalonban az okányi jelenetet, de önnek nincs is oka ezzel védekezni.

Sok rigorózum folyik le addig a Körözson, míg ön — ügyvédi nehéz hivatásához jut, melyben valakit kénytelen lesz levetkeztetni. Okányban, vagy vagy még odébb.

Gruss von Grosswardein:

Köby.

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél-6-ig és d. u. 3—5-ig 10 krért. Kedden és esütörtökön d. u. 3—5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

Augusztus 15. Mulatság Nagyszalontán a gymnasium javára.

Augusztus 23. és 24. Kereskedelmi kamarák kongresszusa.

Augusztus 27. Csonkatorony felavatása Nagyszalontán.

Augusztus 29, 30, 31. Vendéglősök kongresszusa.

* Nagy-Boldogasszony. A kath. egyház az Isten anyjának legnagyobb ünnepét, Mária menybevitelének emlékünnepe tartja. A magyarországi kath. egyháznak különösen nagy ünnepe, mióta első szent királyunk e napon ajánlotta országát Nagyasszonyunk oltalmába. Ez ünnepet őseink Nagy-Boldogasszonynak nevezték el, ellentétben Kisasszony nappal, Mária születésének ünnepével. A mai ünnep alkalmából a székesegyházban az ünnepélyes nagy misét dr. Schlauch Lőrincz bibornok-püspök tartja, a szent beszédet pedig Radnay Farkas prépost-kanonok. Mise alatt a megerősített zene és énekkarral következő egyházi zenedarabok fognak előadatni:

Brosig: Ecce Sacerdos.

Schweitzer: Missa B. M. V.

Brosig: Benedicta et venerabilis.

Beleznay: Ava Maria. (Solo soprán Tutsekné urnő által előadva.)

Boldogasszony anyánk. (Régi magyar ének.)

Mise végén a bibornok apostoli áldást ad.

* Bucus Bihar-Püspökiben. A bibornok püspök ő Eminenciája költségén arany miséje emlékére épített püspöki-i szép új templom felszentelési évforduló ünnepét fényesen ütték meg tegnap a püspöki-i hívek. P.-Szöllősről, Köröz-Tarjánról, Palotáról és Várad-Ujvárosról nagy számban jöttek körmenettel. Az ünnepélyes misét Fetser Antal kanonok tartotta, Vidovich György tb. kanonok, Richter Jenő, Vagaszký János, Gresinszky Antal plébánosok segédkezése mellett; Halász Gyula papnöveldei lelkiigazgató pedig predikációt tartott. A papság és az intelligencia dr. Karácsonyi János esperesplébános szívesen látott vendégei voltak.

* A király az őszi hadgyakorlatokon. Mint végleg megállapították, ő Felsege augusztus 29-éig marad Ischlben, honnan 30-án megérkezik a csehországi Reichstadtba a 8. és 9. hadtest gyakorlataira. A király mindjárt meg-

érkezése napján átveszi Beck báró vezérkari főnöktől a hadgyakorlatok fölött való fővezérletet, mire augusztus 31-én az első gyakorlat következik. Szeptember 1-én és 2-án folytatják a gyakorlatokat, melyek még 2-án délelőtt véget is érnek. Szeptember 3-án a Felső ur elhagyja Reichstadtot és Bécsbe, majd onnan Schönbrunnba utazik s ott marad szeptember 16-áig. Ezután következnek a *Klagenfurti* hadgyakorlatok, melyek szintén három napig fognak tartani s bevégezésük után a király visszatér Bécsbe.

* **Kinevezések.** Igazságügyminiszter ur Ö nagyméltósága *Fazekas Géza* nagyváradai kir. törvényszéki díjnokot, vizsgálóbírói jegyzőkönyvvezetőt a nagyszalontai, *Fatonay Sándor*, berettyó-ujfalui kir. járásbírói betétszerkesztő szakdíjnokot pedig a b.-ujfalui kir. járásbíróhoz irnokokká nevezte ki.

* **Életmentő bíró.** *Genthon Ferencz dr.* a budapesti váltótörvényszék bírójának, aki városunkban is ismerős ember, jelenleg Rác-Almáson tölti szabadságidejét. A napokban a Duna partján sétált s egyszerre éles sikoltást halott a Duna felől s látta, hogy egy gyerekleány viaskodik a hullámokkal. *Genthon* ruhástól a Dunába ugrott, megragadta a kicsiny czigányleányt s megmentette a biztos haláltól. A ráczalmásiak nagy ovációkban részesítették a bírót, aki azóta nem léphet az utcára a nélkül, hogy lelkesen meg ne éljeneznék és utána ne kiabálják: Itt megy az életmentő bíró! itt megy a bátor bíró!

* **Öngyilkosság a muzeumban.** Az öngyilkosságnak furcsa és a maga nemében különös módját találta ki *Pallay György*, ki a Muzeumba és környékére gyakorolt felügyeletet. Az öreg 67 éves *Pallay* rég ideje tartó huzamos betegség kizozta és kedélyállapotát a Muzeum magánya még inkább unottá tette. Vasárnap reggel felesége bement a kis örszobába ahol az öreg pihenni szokott. Az asszony rosszat sejtve a nagy csendben, költögetni kezdte az öreget, de már akkor egy hideg kihűlt tetemet érintettek kezei. Rémülve vette észre, hogy *Pallay* nyakán egy zsineg van, a melynek folytatása az ágydeszka fejénél végződött. Az öreg saját ágyában fekve, furcsa de úgy van, megfojtotta önmagát. Ugyanis az ágyfejéhez oda erősített egy akkora zsineget, hogy az a nyaka körül hurkolva, őt mintegy ferde állásban tartsa. Természetes, hogy ez nem úgy sikerült a hogy előre kigondolta, de azért a zsineg elvégezte feladatát. Fekve is úgy össze szorította az öreg nyakát, hogy az nem kel fel többet. Bizonyos, hogy míg a halál beállott iszonyu és hosszas kinokon kellett az öngyilkos jelöltnek átésnie.

* **A vízműtelep építőjének kitüntetése.** *Oelwein Arthur* tanárt a nagyváradai és más nagy vízművek tervezőjét Ö Felsőge a II. o. vaskoronarenddel tüntette ki.

* **A közkórház állapota.** F. hó 19-én egy bizottság fog összeülni *Szunyogh Péter* alispán elnöke alatt. A bizottságban benne lesz a kórházi bizottság 6 tagja és a város kiküldötte. Tanácskozni fognak pedig a közkórház állapotán, mely már a higiénia tekintetében nem tűr halasztást.

* **Bimbóhullás.** *Kriszta* Mátyás, a vasuti vendéglős kis fiacskája folyó hó 14-én hajnalban 3 órakor, élte 11-ik havában rövid szenvedés után elhunyt. A kis halott temetése folyó hó 15-én d. u. 1/2 órakor fog végbemenni a vaspálya udvarnál levő lakáson a róm. kath. egyház szertartása szerint.

* **Megtérés.** *Vanderbill K. William* áttér a katolikus hitre. Ez a hír nagy feltűnést kelt a new-yorki társaságban. *Vanderbill* neje *Fair-leány* szintén katolikus.

* **Építési előmunkálati engedély.** A kereskedelmi m. kir. miniszter *Kisbaári Kiss Ferencz*nek a Debreczen—nagyváradai villamos vasut építési előmunkálati engedélyt meghosszabbította.

* **Életuntság és gyufaméreg.** Megemlékeztünk a minap *Klein Karolin* fodrászleányról, a ki életuntságból gyufaoldatott ivott. Beszállították a Biharmegyei közkórházba, honnan később saját kívánságára hazaszállították szülei lakására s itt iszonyu kinok között tegnap reggel meghalt.

* **A biharmegyei korona takarékos hitelszövetkezet** az ünnep miatt f. hó 16-án szerdán d. u. 3—5 óráig fogad el befizetéseket.

* **Lloyd kávéházban** ma este a debreczeni 39. gy. ezred zenekara játszik.

A legény-egylet mulatsága.

Jól imádkoztak a legényegylet fiatal munkásai, mert csakugyan bevált, amit vasárnap reggel az aggódó vendéglősnek mondtak:

— Jaj! vajjon lesz-e szép időnk?

— Meg van rendelve, csak egy kissé késik.

Délben szakadt a zápor, három órára kiderült az ég, mint a síró gyermek arca. A szemben könny, az ajkon mosoly. Terhes felhők száguldoztak az egen, de szélüket bearanyozta a nap. Mikor pedig egy kis szél is jött segítségül, olyan verőfényes délután kerekedett, hogy *Falb* próféta majd el sülyedt a jövődőlésével.

Délután 4 órakor *Heizer Ferencz* rendező kezébe vette az egylet nemzetiszínű selyem kirándulási zászlaját s az ifjuság négyes zárt sorokban, indult a Fő-utca, Korona, Nagy-kut-utcán keresztül a Kárger-féle nyári mulatóba.

Sok járó-kelőnek megakadt a szeme azon az 56 csinos fiun, akik még mindnyájan »eladók.«

A mulató helyen hatalmas transparent állott az egylet szokásos köszöntésével »Isten áldja a tisztas ipart.«

Bent az üveg terem falai füzérekkel és az egylet négy jelgéljével volt csinosan feldisztve. A fő falon az egyleti czimer és táncrend izléses virág díszszel.

Az egész díszítés *Jelinek Ferencz* elismert kertészetenek munkája volt.

Az üveg teremtől kezdve zöld ágakkal el volt zárva a tér az estély számára s a fák között huzott sodronyokon lámpionok tarka egyvelege hintette színes világosságát.

A zászló elhelyezése után megkezdődött a verseny-kuglizás, mely fél 8 órára bevégeződött. Ekkorra már egybe gyűlt a vendégsereg. Valódi sereg, győztes sereg, mert azok előtt a szép asszonyok, leányok előtt meg nem állana semmi ellenség, sőt jó barát lenne az ellenség is.

Igazi lelkesedés fogta el az ifjuságot, mikor azt a 300 főnél több gyönyörű társaságot megpillantotta.

Ment is a program lelkesen.

A dalárda remekelt, *Veres Gyula* pedig úgy szavalta a »Vándort« remek kosztümjében, hogy vége hossza nem volt a tapsnak.

Sok derűtséget keltett a czirkusz karikatura, kitűnő erőművésze és idomított állataival.

Az állat dalárda páratlanul kacagató volt.

A program oroszlanrésze esett a dalárdára s itt is elismerés illeti *Mojzes* zenetanárt, ki rövid helyettesítése alatt bámulatos precziatással tanította be a darabokat.

A dalárda táncszünetek közben is énekelt néhány jó magyar nótát.

A kugligyőztesek megállapították s a valóban szép és izléses díjak nyilvánosan lettek átadva.

A tekeversenyen az első díjat: 10 koronás aranyat díszítve *Kozák János*, a második 3 koronás ezüstöt díszítve *Köpfer Béla*, a harmadikat: 2 koronát *Veress Gyula*, a negyediket: 1 koronát *Mokos Lajos*, a meglepetést *Reins Gyula* kapta, egy koszoru, szalagokkal ékesített szalfaládét a legtöbb üres dobásért.

Félkilenczkor kezdődött a vacsora, mely alatt rengeteg mennyiségű levelező lapokat árusított el az öt szép kis postás leány, kiket igazi szerencsével válogatott össze az egylet. Mind kedves modoruk, mind fáradhatatlanságuk elismerést érdemel.

Az egylet maradandó jelét akarva adni irántuk köszönetének, csinos nippeteket nyújtott át nekik emlékül.

A világpostán a legtöbb levelezőlapért (182 drb) *Gózsa Mariska* nyerte az első díjat, egy virág álványt; a másodikikat *Steininger Gizus* egy plüs varróeszközt (84 drb); a harmadikat *Joó Karolin* (57 drb), egy képes-levelező lap gyűjtő albumot.

Kilencz óra után megkezdődött a tánc és tartott fáradhatatlanul reggelig.

Ezt a táncot jól esett nézni.

Nem ácsorgott itt senki a teremben unott arczczal, tánczolt az egész ifjuság magyaros jó kedvvel.

Nemsokára két helyen huzta már a cigány mert kicsi lett a terem s a fiatalság egy része a lámpionokkal világított téren folytatta tovább a ropogós csárdást.

A teremben 80 pár tánczolta a négyest.

A jelenvoltakról szinte lehetetlen teljes névsort adni. Sikerült feljegyeznünk a következő neveket:

Asszonyok: *Csizmadia Gáspárné*, *Csizmadia Erzsébet*, *Hármas N.-né*, *Brenner Sándorné*, *Pap Pálné*, *Petretainé*, *Náday Lászlóné*, *Gózsa Mihályné*, *Kárger Sándorné*, *Steininger Sándorné*, *Lauf Jánosné*, *Nagy Józsefné*, *Márkuczné*, *Tátray Sándorné*, *Trabalka Istvánné*, *Topcsár Vilmosné*, *Mihályiné*, *Jenei Imréné*, *Nagy Dánielné*, özv. *Brittig Jakabné*, ifj. *Joó Ferenczné*, *Szücs Mihályné*, *Varga Jánosné*, *Kepes Lajosné*, özv. *Papp Sándorné*, *Zamorovszkyné*, *Urinszky Andrásné*, *Kolbay Lajosné*, *Künsner Jánosné*, *Mokos Sándorné*, ifj. *Kozák Jánosné*, *Barta Mihályné*, *Horváth Sándorné*, *Diós Istvánné*, *Boeszkay Józsefné*, *Balka Jánosné*, *Tiszai Jánosné*, *Papp Jánosné*, özv. *Papp Jánosné*, *Hant Erigyesné*, *Szolga Sándorné*, *Széles Lajosné*, *Krecskiné*, *Bodnár Jánosné*, *Iványi Istvánné*, *Vinklerné*, *Oszer Sándorné*, *Zimányi Andrásné*, *Zbórainé*, *Oszter Miklósné*, *Heizer Ferenczné*, *Böszörményi Józsefné*, *Ides Károlyné*, *Nemes Lajosné*, *Madarász Józsefné*.

Leányok: *Vucsics Aranka*, *Kertész Juliska*, *Steininger Gizuska*, *Tunyoghi Vilma*, *Lipcséi Ilona*, *Lengyel Mariska*, *Bodnár Mariska*, *Iványi Juliska*, *Tiszai Anna*, *Horváth Piroska*, *Moldován Margit*, *Bizskai Erzsike*, *Diós Juliska*, *Vizi Róza*, *Baka nővérek*, *Vas Irén*, *Garai Etelka*, *Joó Karolin*, *Papp Margit*, *Vidám Juliska*, *Takács Etelka*, *Primusz Gizella*, *Gál Giza* és *Mariska*, *Papp Ilona*, *Petretai Irénke*, *Demeter Jolánka*, *Papp Irénke*, *Madarász Erzsike*, *Szabó Juliska* és *Mariska*, *Nemes nővérek*, *Jenei Erzsébet*, *Máté Ilona* és *Etelka*, *Nádassy Irén* és *Karolin*, *Gózsa Mariska*, *Kárger Rózsika*, *Bumbera Mariska*, *Barta Irén*, *Szolga Róza*.

A legényegylet örömmel gondolhat erre a napra, melyen oly nagy és tekintélyes vendégseregnek tudott igazi kedves szórakozást és élvezetet nyújtani s a jelenlévők is hiszszük mindig meg fogják hallani a legényegylet hívását újabb fellépésénél.

Bizony csak annak van oka megbánni, aki nem volt ott.

Konstatálnunk lehet, hogy a legényegylet első nyilvános fellépése teljes sikert aratott.

EGYESÜLETEK.

A kiskereskedők társulata. Szépen gyarapodik a rendes tagok száma közel 100, az alapító tagok száma pedig ma már 10, mert az eddigi 5 alapító taghoz ujabban a *Kurländer* és *Ullmann*, *Wechsel* és társa, *Mihelyi* és *Kandel*, ifj. *Ullmann* Izidor és *Leipnik* Mihály helybeli nagykereskedők is beléptek alapító tagokul. A társulat közelebb nagyobb mozgalmat indít a *házas* kérdésében és czélszerű javaslatokat terjeszt az e tárgyban összehívandó rendkívüli közgyűlésből a hatóságokhoz. Azonkívül az új szesz törvények tárgyában is kellő tájékozásul fog szolgálni tagjainak. Mint a jelek mutatják, a kiskereskedők társulata buzgón igyekszik céljainak megfelelni.

IRODALOM.

Az esztergomi főképtalan története. Kollányi Ferencz nemzeti muzeumi könyvtárőr, jeles történetíró megírta az esztergomi főképtalanak és a kanonokoknak történetét a főképtalan alapításától kezdve egészen a mi napjainkig. Kollányi a kéziratot följajánlotta az esztergomi főképtalannak, mely azt Pór Antal akadémiai tagnak és a főképtalan tagjának ismertetése alapján illő írói tiszteletdíj mellett elfogadta és kiadását elhatározta. A nagy terjedelmű és gondval megírt munka kétségkívül díszére fog válni a hazai tudományosságunknak, a mecénás főképtalannak s dicsőségére jeles írójának.

A filológiai társaság jubileuma. A budapesti filológiai társaság 1900 január elején tartandó közgyűlésén ünnepli meg főnállásának negyedszázados jubileumát. Pónori *Thevrenk* Emilen, a társaság alapítóján kívül mindössze tizen élnek még azok közül, a kik 1874. augusztus 8-án, a társaság alakuló ülésén részt vettek. Akkor 38 tagja volt a társaságnak, most 701 a tagok száma. A társaság hivatalos közlönye most van a huszonharmadik évfolyamban. A jubiléris évforduló alkalmából, Pónori *Thevrenk* Emil, a társaságnak az alapítás óta elnöke, az életben levő alapítók mindegyikéhez üdvözlő levelet intézett.

A Dugonics-Társaság pályázata. A szegedi Dugonics-Társaság pályázatot hirdetett egyfelvonásos szindarabra. A pályázat július 31-ikén járt le. Erre az időre összesen hatvan pályamunka érkezett be. Az elbeszélésre kitűzött négy pályázatra pedig negyven.

Igazságszolgáltatás.

A Weiszlovits-Zeiterer ügy a kir. tábla előtt.

A nagyváradi kir. ítélőtábla tegnap ítélte a hirhedt Weiszlovits-Zeiterer ügyben, mely annak idején ugy Nagyvárad, mint Biharmegye érdeklődésének erős tárgyát képezte.

A nagyváradi kir. törvényszék f. évi márczius 2-án kezdte tárgyalni az ügyet és márcz. 9-én hozott benne ítéletet. Az eset részletei eléggé ismeretesek a szenzációs törvényszéki tárgyalásokból: *Zeiterer* József, ny. cs. és kir. kapitány a körösszeg-apáti gróf Csáky-féle uradalom felügyelője és *Weiszlovits* Gyula ugyanazon uradalom bérletje között ellenségeskedés útján ki, mely 1897 évi aug. 7-én véres verekedéssé fajult köztük. A nagyváradi kir. törvényszék ez eset tárgyalása alkalmával annak megállapítására szoritkozott, hogy ki volt közöttük a támadó fél. A sok ellenkező tanuvalomásokból azután megállapította, hogy a támadó fél *Weiszlovits* Gyula bérletje volt s ezért őt büntösnek mondja ki a *Zeiterer* József ellenében elkövetett s a btkv. 301. §-ába ütköző s a 302. §-szerint minősülő súlyos testi sértés vétségé-

ben s ezért a 92. §. alkalmazásával elítélte 250 frt és 50 frt mellékbüntetésre, mely pénz-büntetés igazolt vagyontalanság esetében *hatvan* napi fogházra lesz átváltoztatva; elmarasztalva továbbá a felmerült 400 frt végtárgyalási költségből kétszázötven forint megfizetésében.

Az ítéletet az elítélt védője *Rádl* Odön megfélebbzte s így került az ügy tegnap a nagyváradi kir. tábla elé.

Elnök: *Medvigy* Mihály kir. táblai tanács elnök, előadó: *Nagy* Ferencz, szavazó bírák: *Dobosffy* Alajos, dr. *Gedeon* László, *Bócz* Géza.

Az ügy 4 órán keresztül foglalkoztatta a tanácsot s a kir. törvényszék ítéletét mindenben helyben hagyta.

Becsületes vádlott. Honig Mór fővárosi fuvaros emberei négy szekér téglát szállítottak Pusztaszent-Mihályra az Almásy Pálné birtokára. A kocsisok egyike, Csordás Mihály azt mondta Mátray József kasznárnak, hogy gazdája megbizta a pénz felvételével erre megis kapta a tizenhat forintnyi fuvardíjat. A pénzt aztán egyszerűen eltűnt Csordás Mihály. Czifrának kiöltözött belőle, aztán hazament a falujába Ócsára. Itt aztán hamar elfogta a rendőrség s bevitték a budapesti törvényszék fogházába. A vizsgálóbíró előtt minden teketória nélkül beismerte bűnét. A nélkül hogy a bíró kérdezte volna. Hozzátette még mint ritka becsületes vádlott:

— Különbösen egészséges vagyok s a rendőrség egy ujjal sem bántott.

A törvényszék, Czárán István kir. táblai bíró elnöklésével ma mondott ítéletet Csordás Mihály felett. Dr. Geszti Armin kir. alügyész vádindítványa után a kiróság hatheti fogházra ítélte a bűnbánó embert. Ebből a büntetésből is négy hetet kitöltöttek vesznek. Az ítélet jogerős.

Utazó zsebtolvaj. Drágus Illés turnseverini illetőségű rovott multu zsebmetsző f. évi július hó 3-án a Budapest—Orsova között közlekedő Zsófia nevű személyszállító hajón kikapta egyik utasnak a zsebéből az aranyórát s lánczot. A meglöpött csakhamar észrevette órája eltűntetését s lármat csapott. A hajó személyzete rövid kutatás után el is fogta a tolvajt, akit aztán átadtak a budapesti rendőrségnek. Drágus Illés lopás büntetésével vádolva került ma a büntetőtörvényszék ítélőtáncsa elé, amely a főváros területéről örökre kitiltott zsebtolvajt, tekintettel töredelmes beismerésére, hat hónapi börtönre ítélte. Egyben pedig a tiltott visszatérés miatt a kihágási btkv. 745. §-a alapján 2 heti elzárattal is sújtották. Az ítélet jogerős.

Két pár cipő miatt. Csajka Mihály cipészinas meglehetősen mostoha elbánásban részesülhetett Freilen Károly cipésmester gazdájánál, mert egy izben, midőn ez elküldte két pár új cipővel egyik kundschafthoz, a cipőket eladta s a kapott pénzen uriasan megebédelt. Természetesen sohasem tért többé vissza gazdájához, aki sikkasztás miatt jelentette fel. A fogházból elővezetett vádlott bűnygyében ma tartották meg a végtárgyalást Czárán kir. táblai bíró elnöklése alatt. A törvényszék az éhségével védekező fiatal inasgyereket sikkasztás miatt 3 heti fogházra ítélte, ezt a büntetést azonban az elszenvedett vizsgálati fogsággal kitöltöttek vették s Csajka Mihályt nyomban szabadlábra helyezték.

Egy kaszinópárti epilógusa. Bartalovics Antal vidéki földbirtokos a tél folyamán a fővárosban időzván, egyik délután csupa unalomból bevetődött egyik Szerecsen-utcai kávéházba, ahol Örlík Henrik kiérdemült kávé, jelenleg posztókereskedő kaszinóhoz Lázár Mór nevű barátjával. Bartalovics egy darabig néma szemlélője volt a játéknak, míg végre aztán ő kezdett rákni, még pedig Lázár játéka. Daczára annak, hogy Örlík az ideig egyetlen partiet sem tudott nyerni, Bartalovics téje után egyszerre minden játékot megnyert. Ha véletlenül nem tett a játékra, akkor Lázár nyerte meg a partit. Csinos kis összeg elvesztése után jött csak arra a gondolatra, hogy a játékosok egymás kezére dolgoznak csak azért, hogy őt, mint

kibiczet megkopasszák. Fel is jelentette őket hazárdjáték üzése, illetve tiltott kártyajáték kihágása czimén. Ma tartották meg ebben az ügyben a büntető járásbírósnál a tárgyalást Nagel bíró előtt. A vádlottak, akiknek száma időközben Benedek Árminnal megszaporodott, konokul tagadták a terhükre rótt cselekmény elkövetését s ezt annyival is inkább tehették, mert panaszos nem jelent meg. Nagel bíró a védő kérelmére kénytelen volt az összes vádlottakat bizonyítékok hiányában felmenteni.

A nagyváradi kir. tábla kitűzött ügyei.

Előadó: *Dobosffy* Alajos.

- 2010 Nagyszebeni földhitelintézet — Fekete Sándor s. t.
2036 Kurländer s. t. czég — Goldstein József.
2037 Ille Kita — Sarba György s. t.
2038 Berger s. Balla — Oláh Endre.
2509 Drapesik Mária — Guttman József.
2060 Berl Sámuel — Stern Mihály.
2128 Amant Béla — Fodor Tódor.
2156 Initz Frigyes — Uberall Márkus.
2176 Csanálosi Eszter — Csanálosi András.
2197 Pafukán Juon — Pintye Mihály s. t.
2198 Bódis Erzsébet — Debreczeni András.

Előadó: *Bócz* Géza.

- 2179 Oláh Ferenczné hagyatéki ügye.
2191 Horovitz s. t. — Paschel Ottokár.
2196 Tarcza Vaszali — Sipa Szaveta.
2141 Komár György — Farkas Lukács.
2142 Pál Pál — Steiner József.
2143 Özv. Fekete Józsefné — özv. Fekete Jánosné s. t.
2158 Nadasán Perszida s. t. — Nadasán Mitruné s. t.
2159 Buday Lajos — Kreit Márton.
2177 Gróza Vaszalie — Popa Floare.
2180 Briskán Juon hagyatéki ügye.
2195 Landauer J. — Schweiger József.
2209 Spitz testv. s. t. — Popovits Aszentie s. t.
2210 Farkas Péterné — Farkas Péter.
2225 Lusanaki Dániel — Gyeorgye Juon.

Előadó: *Dr. Gedeon* László.

- 3412 Zsilán János s. t. gyilkosság stb.
2955 Mairovitz Mór rágalmazás.

SPORT.

A Vilmos huszárok lóversenye Uj-Aradon.

Derék huszáraink még a nagygyakorlati menetelés közben is folytatják a nemes sportot s Uj-Aradon ma lóversenyt rendeznek.

Tiszteletdíjak.

Ő cs. és kir. Fensége Ottó főherceg altábornagy urtól, Ő kir. Fensége Dom Miguel Bragancai herceg ezredes urtól, Ő kir. Fensége Ferencz József Bragancai herceg hadnagy urtól, az ezred hölgyeitől, Rieger Emil tábornok urtól, Főméltóságú herceg Pálffy Miklós urtól, Főméltóságú herceg Esterházy Miklós Antal kapitány urtól, báró Leonhardi Károly alezredes urtól, gróf Breda Victor kapitány urtól, Reinett Flória kapitány urtól, gróf Zichy Henrik főhadnagy urtól, gróf Széchenyi Viktor főhadnagy urtól, gróf Hardegg Jenő főhadnagy urtól, Muhr Gyula tart. hadnagy urtól, örgróf Pallavicini Károly tart. hadnagy urtól.

Bírók: Ő kir. Felsége Dom Miguel Bragancai herceg, Nagyméltóságú Bayersheimi Schweitzer Lajos altábornagy ur, Rieger Emil tábornok ur, Kaffka Ignátz ezredes ur, báró Leonhardi alezredes ur, Lázár Frigyes alezredes ur, Karger Vilmos alezredes ur, Seyff Ferencz-örnagy ur, gróf Breda Viktor kapitány ur.

Versenyszéki bizottság: Máriaassy László őrnagy ur, báró Berg Hermann kapitány ur, Döry László főhadnagy ur, báró Schwaben-Durneiss Gyula főhadnagy ur.

Indító: gróf Szapáry József főhadnagy ur.

Fálya-felügyelők: Kirsch Frigyes kapitány ur, Révész Bálint kapitány ur.

Mérleg: Lindenmayer Ferencz kapitány ur, báró Kapri Valér hadnagy ur.

1. Félvér-akadály-verseny.

Tiszteletdíjak a 4 első ló lovasának, 4 évesnél idősebb belföldi félvér lovak számára. Távolság 4000 méter. Súly 72 kg., 4 éveseknek 5 kg. engedve. Lovaknak, melyek nyilvános sik-, gát- vagy akadályversenyt nyertek 5 kg-mal több. Lovasok, kik nyilvános sik-, gát- vagy akadályversenyt nyertek, 2 kg-mal több. Tét 5 frt, fuss vagy fizess.

36-an indulnak.

2. Altisztek vadászversenye.

Tiszteletdíjak az öt első ló lovasának. Századonként 2 altiszt, 1 altiszt az utász szakaszból. Lovagolandó a Master után. 1. század sárga szalag. 2. század zöld szalag. 3. század kék szalag. 4. század veres szalag. 5. század fehér szalag. 6. század szürke szalag. Utász szakasz rózsaszín szalag.

3. Tiszti-szolgálati lovak akadály-versenye.

Tiszteletdíjak a 4 első lovas számára. Távolság 3200 m. Súly 72 kg. Az 1898-iki akadály verseny és az 1898-iki vadászverseny 4-4 helyezett lova kizárva. Lovagolandó a tulajdonos által. — Tét nélkül.

16-an indulnak.

4. Gátverseny.

Tisztelet díj a 4 első lovasnak. Táv. 2400 m. Súly 3 éveseknek 60 kg. 4 éveseknek 69 kg. 5 éves és idősebb 71 kg. Belföldi félvéreknek 5 kg. engedve. Azon lovaknak, melyek nyilvános versenyben indultak 3 kg. több. Nyilvános verseny nyertője kizárva. Lovasok, kik nyilvános sik-, gát- vagy akadályversenyt nyertek, 2 kg-mal több. Tét 10 frt, fuss vagy fizess.

14-en neveztek.

5. Huszárok vadászversenye.

Tiszteletdíjak az öt első ló lovasának. Századonként 2 huszár, 1 huszár az utászszakaszból. Lovagolandó a Master után. 1. század sárga szalag. 2. század zöld szalag. 3. század kék szalag. 4. század veres szalag. 5. század fehér szalag. 6. század szürke szalag. Utászszakasz rózsaszín szalag.

6. Tiszti-szolgálati lovak akadály-versenye.

Tiszteletdíj a 4 első ló lovasának. Szolgálati lovak részére. Távolság 4000 m. Súly 72 kg. Az 1898-ik évi akadályverseny és az 1898-ik évi vadászverseny nyertője 3 kg-mal több. Tulajdonos által lovagolandó. Tét nélkül.

10-en neveztek.

7. Nagy akadály-verseny.

Tiszteletdíjak a 4 elsőnek, 4 éves és idősebb lovak számára. Távolság 4800 méter. Súly 4 éves 68 kg., 5 éves 73½ kg., 6 éves és idősebb 75½ kg. Gátverseny vagy akadályverseny nyertője 3000 korona értékben 5, ezt meghaladó értékben 8 kg-mal több; importált lovak 5 kg. több. Lovasok, kik nyilvános sik-, gát- vagy akadály-versenyt nyertek, 2 kg. több. Tét 10 frt, fuss vagy fizess.

12-en indulnak.

SZINHAZ.

Heti műsor.

Kedd: *A Sárdi ház.* 1-ször.
Szerda: *A Sárdi ház.*
Csütörtök: *Felhő Klári.* »Az iparosok Menháza javára.«
Péntek: *A szerelem bolondjai.*
Szombat: *Carmen.*
d. u. *Csókonszerzett völegény.*
Vasárnap este *Utazás egy apa körül.*

Éjjel az erdőn.

Vasárnap este telt házzal került színre Rákosi Jenő régi népszínműve, melynek színrehozatala úgy látszik, hogy *Németh József* ambíciója volt, ki e darabnak Májas Gábris kacagató alakját mutatta be oly jóízű alakításban, hogy a közönség nem győzött eleget kacagni, no meg tapsolni.

Mint hogy népszínművet játszottak, tehát *Szentgyörgyi* István remekelt, mert egyikét mutatta be Paczor Mártonban, a legsajátosabb paraszt alakításainak. A sikerben osztozott véle a társulat kitűnő népszínmű éneke *Váradi* Miklós is.

Szerepeikben jelesen állották meg helyüket *Szerdahelyi* Ferencz, *Kassai* Károly, *Heltai* Nándor, *Vágó* Béla, *K. Árpási* Kata (b. i.)

Fokról-fokra.

A kolozsvári Nemzeti Színháznak a művezetősége a malomköve, mely azt fokról-fokra sülyeszti. A londoni koldusok, a Fokról-fokra nevezetű ócska lim-lomok e réven kerülnek előadásra. A társulat továbbá vasárnap d. u. is rendez előadást, melyen rendes szokás szerint magyar népszínművek s más énekes darabok vétetnek elő. Egyáltalában nincs oka ettől eltérni, nincs oka eltérni ettől éppen az államilag dotált kolozsvári Nemzeti Színháznak. A jó ízlésű, nemzeti szellemű darabok növelik a nép műveltségét, ízlését inkább mint a bécsi színházak deszkáiról rég lekopott férczelmények.

Az igazgatóságnak azonban sajnos más nézete van erről, mert kapja fogja magát vasárnap d. u. a szép virágos augusztus elején előadja a »Molnár és gyermeke« cz. szentimentális, kísérteties férczelményt. E darabot játszik a német színházak halottak napján, mert van benne egy szörnyen ostobajelenet a midőnyugyanis a temető halottai hosszú lepedőkben kiszállanak sirjaikból és zeneszó mellett sétálnak a kápolnába.

Ha tekintetbe vesszük azt, hogy milyen a vasárnap délutáni előadások közönsége, mindjárt kiténik a művezetőség műsor összeállítási képességének nagy fogyatékosága. A karzat tömve az egyszerű városi néppel, a földszint s a páholyok telve gyermekekkel, kik mind mohón lesik a darab minden jelenetét. És ez a derült, mosolygó virágosár egyszerre rémült kinézésűvé változik át, mikor a Molnár és gyermeke 5 felvonásos halotti dráma előtt felgördül a függöny. Az illuzionálás, ami más jobb értékű daraboknál rendszeren el szokott maradni, most teljes és a szülők, felügyelők egyenként hurcolják ki a sikoltozó gyermekeket a szabadba. Többé semmi áron sem lehet őket vissza vinni a nézőterre.

Tegnap este a művezetőség kegyelméből a Fokról-fokra című tákolmányt volt alkalmunk látni, melyet csakis úgy tudnak elszenvédhetővé tenni, hogy beléhelyeznek egy hangversenyt.

A közönség élvezte is a hangversenyt és megtapsolta *Wlassák* Vilma és *Fehér* József gyönyörű énekszámait, de a darabot szívesen elengedte volna.

Sárdi ház kerül ma először színre. *Géczy* Istvánnak a »*Gyimesi vadvirág*« és az »*Ördög mátkája*« szerzőjének színművét az elmúlt színiévi adták először Kolozsvárt és azóta diadalal járta be a vidéki színpadokat. Nagy színpad ismeret, a mese szövésben haladás, kitűnő jelenetezés és az alakok találó jellemzése fő erősségei a darabnak. A premiére érdekességét emeli az a körülmény, hogy *Szentgyörgyi* István először játsza, *Sárdi* mesteri

szerepét és *Fái Szerénával* együtt vezetik a darabot, a melyben kevés kivétellel részt vesz az egész drámai személyzet.

Felhő Klári kerül csütörtökön színre az elaggott iparosok »*Menháza*« javára. Az intendatura az egész jövedelmet oda adja a jótékony célra s csak kötelességet vélünk teljesíteni, midőn a kitűnő népszínmű gondos előadását a jótékony cél érdekében melegen ajánljuk a közönségnek.

REGÉNY-CSARNOK.

NEM HIÁBA.

Irta: Neidegg, fordította: Szlrtes.

77

— Mig a kisasszony, rendkívüli sorsával meg nem ismerkedtem, egyáltalán nem érdeklődhetem iránta, — szölt Róza, ujjongva szívében, hogy Leót kiközösítette nyugalmából. — Honnan is került tulajdonképen?

Róza nagy figyelemmel hallgatta Leó szavait, midőn elmondta neki Ganermann első találkozását Rodenau kisasszonnyal.

— Most megfejtetem a talányt, mely szemeiben rejlik! — kiáltott fel, midőn Leó elhallgatott. — Szerencsétlen szerelem bántja.

— Hogyan jutottál e gondolatra éleslátásu hugocskám?

— Dr. Ganermann szép; mentő anygként jelent meg oldalán, és . . .

— Hiszen Ganermann házas!

— Ne szakíts félbe. Ezt csak később tudta meg, midőn már megnyerte szívéét. Mint hogy pedig becsületes és erényes, elnyomja hajlamát; ez az ő őszeme édes lágyságának és mély kifejezésének titka . . . nem ez a helyes kifejezés Leó?

— Igazad lehet, — felelte amaz nyugodtan. Örülnek, ha Ganermann megismerhette volna, mielőtt Ádájára talált.

* * *

— Amig férjhez nem ment, nem adom fel a reményt, — mondá Heisterberg Egon gróf ama mulatságon; tette meg is mutatta, hogy nyilatkozata komoly volt. Igaz, hogy nem adta magát buskomorságnak, hanem a vigadozókkal vigadozva tánczolt és vadászatott és élvezte a kínáló örömeit, sőt néha-néha egyik vagy másik hölgynek udvarolgot is, de csak azt hajtogatta, hogy Róza nélkül teljesen boldog nem lehet. Ha Róza még nem is látta be, azért ők mindenképen egymáshoz illettek; Leó iránt jobban látszott érdeklődni s jóllehet az okosabb, tanultabb volt, mint ők ketten együttvéve, — csak nem való volt neki. Leó lenézné Rózá, leczkértetné folyton és sokféle dolgot akarna belevetni az ő csinos fejébe, melyekhez, hiába, nem volt érzéke. Róza szerencsétlen lenne, sőt talán Leót is szerencsétlenné tenné. A nagy szerelem hatalma azonban elsimitaná jellemének sarkos oldalát, jelességeit felszínre hozná s ilyen nagy szerelem csak az ő szívében volt, — azonfelül ízlésük, gondolkodásmódjuk és életkedvük is hasonló volt. Elhatározta tehát, hogy nem mond le szándékáról s választottját nem engedi át másnak. Hónapok teltek el s Róza eljegyzéséről nem hallott hírt; végre midőn Freibergbe helyezték át s meghallotta, hogy Róza Aggstellenben megy, úgy vélte, hogy a jó Isten is az ő utjokat egyengeti s a legnagyobb örömmel fogadta nagynénje szíves meghívását.

Társadalmi műveltségök átsegítette őket az újabb találkozás kínos mozzanatain; és csakhamar élénk beszélgetésbe elegyedtek, még pedig olyan elfogulatlan hangon, mintha nem is történt volna közöttük semmi. Róza az újabb átölt mulatságokról, löversenyekről és vadászatokról beszélt: Egon azt felelte rá, hogy a löverseny és vadászat sűrű magasztos élvezet, de a táncz okos embernek csak bizonyos körülmények között lehet kellemes. Nyomatékos megjegyzésével valakinek biborpirosra festette arcát. Azután nényéhez fordulva hozzátette, hogy szíves meghívását néhány ózbak lepuftatására szívesen vette s nyolcz napi szabadságot

kért, hogy feladatának megfelelhessen. Leó, tudja, ilyesmivel nem törődik, tehát nem fogja ellemezni a vadászkalandokat.

Leó nevetett.

— Jól tudod, hogy nem a vadak miatt jöttem ide; különben Agstetten elég nagy, megférünk mind a ketten benne; úgy is teszünk, a győzöt pedig megkoszorozza hugunk. Talán még el is jön velem, hogy szerencsét hozzon?

Egon figyelmes lett; talán eljegyzésre hívták? Ebben az esetben inkább szeretett volna azonnal felkészülni és Freibergre visszautazni.

— Én itthon várom meg a győztest, — döntött Róza. Jelenlétemmel csak mind a két rokot akarom boldogítani.

Egon megkönnyebbült, vigancsereget mulatató, elmés társalgónak mutatta be magát; úgy hogy végre Róza is bevallá, hogy megjelenése által Agstetten mégis nyert. Beszédközben tudakozódott a grófné Ganermann felől, hogy megérkezett-e már Freibergre?

— Nem; ott volt ugyan, hogy lakást keressen, de azonnal vissza kellett térnie G.-de, a szegénynek igazán nincs szerencséje. Roppant kötekedő főnöke lesz, ki már előre is szidja a jövevényt; sőt mint hallom, feleségével is van baja. Az egész világ világ azt beszél. Nem akar neki szót fogadni. Mondták, hogy eljön a lakást berendezni, de még mindig késik. Nagy merészség volt tőle olyan gazdag, elkényeztetett szépséget elvenni.

— Még az elkényeztetett asszonynak is követnie kellene urát, — nyilatkozott, ki mindaddig hallgatott, a társalgón. Róza fürkésző tekintet vetett rája s jelentősegteljesen pislantott Leó felé.

(Folyt. köv.)

Merénylet Labori ellen.

A Dreyfus-ügy annyira felzavarta a szerencsétlen Franciaországot, hogy míg Párisban a köztársaságnak saját létét kell védelmeznie a tervezett államcsíny ellen, addig Rennesben, a tárgyalás színhelyén eldőrdült az első puskalövés, mely Dreyfus hírneves védője, Labori ellen volt irányozva s őt súlyosan megsebesítette.

Ez a merénylet semmi esetre sem alkalmas eszköz az igazság védelmére és sajnálatos, hogy ilyesmihez fordulnak s félő, hogy ez kezdete nagyobb bajoknak és forrongásoknak.

A merénylet.

Rennes, aug. 14. Laborit a tárgyalásra menet revolverrel hátba lőtték és meglehetősen súlyosan megsebesítették.

Rennes, aug. 14. Labori ma mint rendszeren reggel egy negyed 7 órakor a Place Lae-noce-on levő lakásáról kíséret nélkül a gimnáziumba ment s mikor a Vilian csatorna két ágát összekötő hidra ért, a mely a Chataubriand legvégén van, egy rongyosan öltözött ember egy fal mögött leskelődött rá, hozzálépett és revolverrel rálőtt. Labori aki rendkívül erős ember megtántorodott és néhány pillanat múlva elesett. A lövésre azonnal odasietett néhány ember a kik a sebesültet első segélyben részesítették.

Mindenki Laborihoz igyekezett, a ki minden ereje megfeszítésével maga vetette le kabátját.

A golyó a hát közepén furta át a kabátot és belefuródott a husba.

Mint hogy a merénylet körülbelül 1000 méternyire a gimnáziumtól játszódtott le, azonnal hire ment az esetnek. Csakhamar számos újságíró, ügyvéd és csendőr gyűlt össze a Chataubriand hidon. Labori kérésére odahozták Reblus dr., ki a sebesültet lakására vitette s megállapította, hogy nem egy, de 2 golyó érte arcán és

hátán. Labori, aki nagyon gyöngé, de teljesen eszméletlen volt, kocsiba szállt, amelyen kivüle Hild nevű titkára és Monira ügyvéd foglalt helyet.

A merénylő megszökött, még pedig mindjárt a lövés után a csatorna mentén. A mosónők, akik a merénylőt szökni látták, hozzávetőleg leírták a külsejét. Eszerint a merénylő középtermetű ember, ruhája szegényes és posztósapkát viselt.

Rennes, aug. 14. Az a két ember, ki ma reggel Labori ellen elkövette a merényletet, már néhány nap óta gyanút keltett viselkedésével. Laborit már napokkal ezelőtt figyelmeztették, hogy vigyázzon magára, mert merénylet készül ellene. Picquart és Cast üzöbe vették a gyilkosokat, kiknek azonban sikerült elmenekülniök, de azért valószínű, hogy ma a rendőrség kezébe kerülnek.

Rennes, aug. 14. Labori titkára úgy beszéli el a merénylet lefolyását, hogy Labori a villájából a lyceumba vezető uton hirtelenül jajszót hallatott s nyomban rá összerogyott, fejével a járdára zuhanva. Abban a pillanatban többen segítségére siettek és fölemelték. A titkár előadása szerint a két gyilkos lesben állott és két lövést tettek rá. Labori a sebesülés következtében vért köp állítólag, de más hír szerint ez nem igaz. Remény van rá, hogy megmenthetik az életnek.

A merénylet részleteinek ismertetése szörnyű izgalmat keltett a tárgyaló teremben. Madame Severin odakiáltja a revízióellenes csoportnak: — Ez a ti munkátok; ti zavartátok meg az emberek fejét.

Labori titkára halotthalványan orvosért ront a terembe.

Mikor az elnök a teremben megjelent, Demange felállott és következőket mondta:

— Elnök ur! Hallom, Labori kollegámat lelőtték. Kérem a tárgyalás félbeszakítását. Az esetről részleteim még nincsenek, tudnom kell milyen állapotban van, hogy a tárgyalás folytatása iránt njabb előterjesztést tehessek.

Elnök: Az ön kívánsága jogos; az ülést felfüggesztem.

A törvényszék nagy mozgás közepette visszavonul; rövid szünet után visszajön. Halálos csend. Elnök kihirdeti, hogy a tárgyalást folytatják és kijelenti:

A helyzet igen kínos. Igen kellemetlen volna nekem, ha szigorú rendszabályokhoz kellene nyulnom. A legnagyobb csendre számítok.

Demange, most már egyedüli védő, beleegyezésével elnök elrendeli Mercier bebocsátását.

Délig a merénylőket nem fogták el.

A tárgyalás.

Rennes, augusztus 14. Miután Dreyfust bevezették a terembe, az elnök kijelentette, hogy ha azok a tüntetések, a melyek szombaton különösen a sajtó képviselőinek a padjain lejátszódtak, ismétlődőnek, habozás nélkül kiüríteti a termet és még a sajtó hirszolgalatát is lehetlenné teszi.

Demange az ülés felfüggesztését kéri addig, míg hirt nem kapnak Labori állapotáról, a ki az imént megsebesült.

Az elnök sajnálkozását fejezi ki a merénylet fölött, mire a törvényszék visszavonult, hogy Demange kérelméről tanácskozzanak. Dreyfust azalatt kivezetik a teremből.

A szünet alatt Demange Laborihoz megy. A teremben azalatt nagy az izgatottság. Heves

szóváltás folyik, különösen Meyer Artur, a Gaulois igazgatója és madame Sévérine között. Meyer azt mondja, hogy a merényletért az összes újságírók felelősek, mire madame Sévérine azt kiáltja:

— Nem! Ön felelős mindenért, a mi történt!

Erre nagy láрма támad, úgy, hogy a csendőrség közbelép és több embernek elveszi a botját. A nyugalom lassan helyreáll. 1/4 7 órakor egy újságíró jött a terembe s azt jelentette, hogy Labori állapota nem nagyon komoly. Azt mondták neki, hogy Labori nem köp vért és az orvosok remélik, hogy kivehetik a golyót a husból.

7 óra 20 perczkor újra megnyílik az ülés.

Demange jelenti, hogy Labori sebe ugyan nem nagyon komoly, de a tárgyalásokban még sem vehet részt.

A közönség halotti csendben várja a bíróság határozatának kihirdetését.

Elnök: Bíróság azt határozta, hogy Labori távolléte mellett is folytatja a tárgyalást. Nagyon kínosan, rosszul esnek nekem, ha szigorú intézkedéseket kellene tennem. Legnagyobb nyugalomra számítok, fölszólítom az összes jelenlevőket, hogy a tárgyalást egyetlen szóval se zavarják.

Most bevezetik Merciert. Casimir-Perier a tanuk padján ül.

Mercier kijelenti az elnök kérdésére, hogy ragaszkodik ahhoz a nézetéhez, hogy Esterházy nem szerzője a bordereaunak. A bordereau nem francia papiros van írva és egy nagy-követség helyiségében akadtak rá.

Casimir Perier Merciernek adott válaszában így szól:

Arról biztosítom a bíróságot, hogy Lebrun Renauld soha és semmiféle formában és egyetlen szóval sem beszélt nekem Dreyfus vallomásáról. Casimir Perier ezt az állítását részletesen igyekszik bizonyítani. Bemutatja Dupuy akkori miniszterelnök levelét, melylyel megerősíti mindazt, mit e bíróság előtte mondott. Kéri, hogy ezt a levelet az iratokhoz csatolják. Lebrun Renauld — ugymond — nem Mercier iniciativa járás nem is azért jött hozzám, hogy Dreyfus állítólagos vallomásáról jelentést tegyen, hanem azért, mert föl voltam háborodva. Lebrun Renauldnak a Figaróban elkövetett indiszkrecziója miatt és Dupuy által azt telefonoztatam Merciernek, hogy azonnal küldje hozzám Lebrun Renauldt, kit indiszkrecziója miatt megakarta dorgálni. Lebrun Renauld eljött hozzám és Dupuy miniszterelnök is jelen volt, mikor az ő indiszkrecziója miatt megdorgáltam.

Mercier: Már egyszer megmagyaráztam, hogy Casimir Perier ur akkoriban olyan lelki állapotban volt, hogy jobbnak véltük ha Lebrun Renauldt nem ismétli előtte Dreyfus bűnösségének bevallását.

Casimir Perier: A körülmények sokkal tragikusabbak, semhogy én a magam részéről hozzá akarnék járulni, hogy a tárgyalás még szenvedélyesebb legyen. Így csak azt mondom, hogy magamnak lelkiismeretemnek is, tovább is ura maradok. (Nagy mozgás.)

Demange: Mit tud Casimir Perier ur Münster nagykövettel lefolyt jelenetről.

Casimir Perier: Egyáltalán nem emlékszem arra, hogy Münsterrel való diplomáciai incidens ötletéből köztem és a miniszterek között valami drámai jelenet játszódtott volna le. Meglehet, hogy történt valami, de ez a valami Mercier emlékezetében sokkal nagyobb dimenziót öltött, mint a mennyi a valóságnak megfelelő.

Mercier, mint hadügyminiszternek volt kötelességem, hogy azon az emlékezetes történelmi éjszakán az Elysében maradjak. Ott is maradtam sőt parancsokat adtam Boisdeffre tábornoknak a vezérkar főnökének.

Demange: Bocsánatot kérek tábornok ur, de Boisdeffre akkor nem is volt Párisban.

Mercier: Igen ám, de az este nem volt január 6.

Casimir Perier: A diplomácia incidens igen is január 6-án volt. A jelenet, melyre Mercier célzott egészen kiveszett emlékezetéből. Lehetetlen, hogy olyan nagyon fontos lett volna. Egyébiránt tisztelt uraim, hogy önöknek fogalmat adjak arról, hogy Mercier ur milyen viselkedést tanusított velem szemben, csak azt az egyet akarom megjegyezni, hogy Mercier 1893-ban *hatvan ezer katonát szabadságot* a nélkül, hogy engem erről csak egyetlen szóval is értesített volna. (Nagy mozgás.)

Mercier: A minisztertanács ezt a határozatot még Carnot elnöksége alatt hozta, így nem láttam szükségesnek, hogy Casimir Perier urat is értesítem róla.

Demange (Casimir Perierhez): Tárgyalt-e Casimir Perier ur január 6-ika előtt Münster német nagykövettel a Dreyfus ügyről?

Casimir Perier: Január 7-ike előtt egyetlen egyszer sem tárgyaltam vele erről az ügyről.

Demange: (Mercierhez.) Azt a fordítást, melyet Panizzardi attasé táviratáról készítettek, az iratokhoz csatolta-e ön?

Mercier: Nem csatoltam az iratokhoz.

Paleologue-t erre behívják s felvilágosítja tévedéséről Merciert.

Demange: (Mercierhez.) Tud-e valamit arról a kommentárról, melyet Du Paty de Clam a borderóhoz készített, mely a titkos iratsomóban volt?

Mercier: Elismerem, hogy Du Paty de Clam ilyen kommentárt készített, azt is elismerem, hogy azon utasításomra készítette, hogy ezt a kommentárt a titkos iratsomóba szántam, de mikor azt hittem, hogy az ügy már végképpen be van fejezve, a kommentárt nem tartottam többé szükségesnek, mert a politikai tekintetek megkövetelték, hogy mindent elkövessek, mivel a háborunk elejét vehessem.

Ezzel véget ért Mercier újabb kihallgatása.

Billot tábornok kihallgatása következett ezután, a ki azzal végezte szavait, hogy még most is meg van győződve Dreyfus bűnösségéről.

Tüntetés.

Páris, aug. 14. A hazafiak ligájának 150 képviselője elhatározta, hogy e hó 15-re népgyűlést hív össze, a mely tiltakozni fog Dérouléde letartóztatása ellen.

Páris, aug. 14. Hivatalos jelentés szerint eddigelé kilenc embert tartóztattak le, de a folyamatban levő nyomozásból azt lehet következtetni, hogy még sokkal több letartóztatás várható.

Páris, aug. 14. Mindenfelé intézkedéseket tettek, hogy Guerin ne érintkezhesék a külvilággal. A víz-, gáz- és telefon-vezetékét is elvágták. Minthogy nem akarják a rendőrök életét kockáztatni, meg akarják várni, hogy Guerin megadja magát.

A belügyminiszteriumból semmi sem szivárog ki a nap folyamán történt letartóztatásokról.

Couteretst, Sabrant és Ponlevest szintén letartóztatták.

Páris, aug. 14. Némely lapnak azzal a jelentésével szemben, hogy Marcel Habert kép-

viselő is a letartóztatottak között van, azt jelenti a Havas-ügynökség, Habert eddigelé nem tartóztatták le.

Páris, aug. 14. Az antisemita-liga háza előtt nagy néptömeg verődött össze. Az ajtók és ablakok zárva vannak. A ligának néhány tagja áll őrt, karabélyllyal fölfegyverkezve. Jules Guerin újságírók előtt kijelentette, hogy a legvégső ellentállásra is kész. A ház bevehetetlen vár és az a negyven társa, a ki benn van, inkább levegőbe röpíti a házat, semhogy megadja magát. Guerin fenyegetéseit ugyan nem veszik komolyan, hanem azért a szomszéd házakból néhány félenk lakó már kiköltözött.

Páris, aug. 14. Havas-ügynökség. Mintegy 80 antisemita egész este tüntetett az antisemita liga házával szemben levő korecsmában, amit Guerin és társai viszonoztak. A rendőrség elzárta az utcákat, hogy minden további tüntetést megghusítson. Godefroit, a rojalista ifjuság bizottságának az elnökét letartóztatták.

Szt.-Lo, aug. 14. Lemeuet, a hazafiak ligájának főtitkárát itt letartóztatták.

TAVIRATOK.

Az osztrák Dreyfus-ügy.

Bécs, aug. 14. (Saj. tud. táv.) Az osztrák vasutminiszterium hivatalnokai közt egy nagyban dolgozó bünszövetkezetet fedeztek fel. A Complot egyik előkelő tagját *Mosetti* Ágostont már letartóztatták, mert a Miniszterium több okmányát ellopta. Letartóztatták továbbá *Príbhitzer* volt vezérkari tisztet is. Az elsikkasztott okiratok az államvasutak csapatszállításaira vonatkoznak, mely tervezetet *egy idegen nagy hatalomnak szolgáltatták ki.*

Csapatszemle Kolozsvártt.

Kolozsvár, aug. 14. (Saj. tud. táv.) *Windisgretz* tábornok ma éjjelkor ideérkezett az erdélyi csapatok megszemlélésére.

A szerb király születésnapja.

Belgrád, augusztus 14. Sándor király születésnapját itt és az egész országban ünnepiesen megülték. Legfényesebben Nisben ünnepelték meg ezt a napot, a hol most a király, az udvar és a kormány tartózkodik. (Magy. Táv. Iroda.)

Delcassé utja.

Páris, aug. 14. A Temps pétervári levelezője Delcassé pétervári látogatásáról a következőket írja: Lesz-e valaha szó arról, hogy a kettős szövetséget hármasszövetséggé alakítsák át? Ki tudja? Murawiew és Delcassé hosszú beszélgetéseik folytán mindenesetre meggyőződtek róla, hogy úgy a lényeges pontokra nézve, mint a legcsekélyebb árnyalatokra nézve egyetértenek. Fel vagyok hatalmazva annak a kijelentésére, hogy az orosz kormány elismeri Németországgal való viszonyunk teljes korrektségét, a minthogy a francia kormány is méltányolja az Oroszország és Németország között való jó viszonyt. Újabb momentán megegyezés a

három hatalmasság között erre vagy arra a célra nagyon lehetségesnek látszik. (M. T. Ir.)

A csehországi hadgyakorlat.

Prága, aug. 14. Az ideai csehországi császármánővereken Ferencz Ferdinánd főherceg a prágai 8-ik hadtestet fogja vezényelni. A főherceg már jóval a hadgyakorlatok megkezdése előtt veszi át a parancsnokságot és ő vezeti ennél a hadtestnél a hadosztályoknak szabad bemenettel egybekötött gyakorlatait és kiinduló pontra való harcszerű előnyomulását. (Magy. Táv. Ir.)

Halálozás.

Konstantinápoly, aug. 14. Hágel közegészségügyi tanácsos, a ki sok éven át orvosa volt az osztrák-magyar nagykövetségnek és Ausztria képviselője a legfőbb egészségügyi tanácsban, meghalt. (Magy. Táv. Ir.)

A macedónok sérelmei.

Konstantinápoly, aug. 14. A bolgár diplomáciai ügyvivőség tegnap jegyzéket adott át a portának, a melyben panaszkodik a miatt, hogy legújában nem engedik meg a macedónoknak, hogy tanulmányozás céljából Macedóniába utazzanak, a mi ellenkezik a nemzetközi joggal és a jó szomszédság elvével. Ugyanilyen jegyzéket adtak át nemrég a portának a macedon munkásoknak Bulgáriába való utazása ellen kiadott tilalom tárgyában. (Magy. Táv. Ir.)

Transzvál.

London, aug. 14. A Timesnek jelentik Johannesburgból tegnapelőtti kelettel: A közhangulat szerint itélve a kilátások kevésbé megnyugtatók. A pretóriai békepárt fáradozásai, úgy látszik, hajótörést szenvedtek. Komoly katonai készülődésekről beszélnek. Hir szerint lefogják tartóztatni az uitlanderek vezéreit és más szenzációs rendszabályok is várhatók.

A Daily Chronicle-nak azt jelenti fokföldi levelezője, hogy biztos értesülése szerint az első lövés, a mely Transzválban eldőrdül, jeladás lesz a benszülött lakosság általános fölkelésére. A tudósító határozottan állítja, hogy az angol kormányt erre figyelmeztették és azért elhalasztja a bászutók új kunyhóadójának behajtását. (Magy. Táv. Ir.)

KÖZGAZDASÁG.

Pályázat iparos munkákra a máv.-nál.

A m. kir. államvasutak igazgatósága 102054. sz. intézkedésével pályázatot hirdet a részére 1900. évre, esetleg 1902. év végéig szükségélenő sárgyékények, füstvezető csövek, ürszék részletek, kémény rakványok és tűzálló téglaszállítására.

Miről az érdekelteket azzal van szerencsénk értesíteni, hogy az ide vonatkozó közelebbi pályázati feltételek a kamarai irodában a rendes hivatalos órák alatt d. e. 8-tól, d. u. 2 óráig megtekinthetők.

Nagyvárad, 1899. aug. 14.

A nagyvárad kereshedelmi és iparkamara.
Janky József, elnök. **Dr. Sarkady Lajos**, titkár.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1899. aug. hó 8-ik napján tartott vásárbán eladott természetmennyek és élelmiszereknek.

Tiszta buza: 7.60—8.—. Kétszeres buza 6.—6.—. Rozs 5.50—5.80. Arpa 4.40—5.60. Zab 4.60—5.30. Tengeri: 4.90—5.10. Borsó 13.—. Lenese 15.—. Bab 6.—. Köleskása 11.—. Burgonya 1.70. 100 kiló lángliszt 15.—, zsemlyeliszt 14.50, fehérkenyér liszt 13.80, barnakenyér liszt 12.50, széna fuvarral 1.80, szalma 50. Szalonna 56.—, 6 kiló zsup-szalma —08, 150 dkg alom-szalma —03. 1 köbm. bükkfa 3.20, tölgyfa 3.—, cserfa 3.30. 100 kiló marhahus 48.— öntött gyertya 46.—. Lámpaolaj 44.—. 1 liter ó-bor —50. Uj-bor —44. Pálinka —32, Szilva pálinka —.85. Szesz 95.—. 1 mm. kőso 10.70. nyers fagyú 24.—. olvaszt. fagyú 32.—, szappan 25.—, mosott birka gyapju —.—, magyar gyapju —.—. Egy hektoliter ó-bor 34.—, uj bor 26.—, mész 1.10, kemény faszén 1.70, puha faszén 1.50, kendermag 14.—. köles 5.—. repeze —.—, dió 16.—, mogyoró —.—, aszalt szilva —.—. Egy kilogramm savanyu káposzta —.—, szalonna 62, sertéshus 52, juh-hus 34, veres hagyma 8, fog-hagyma 24, bors 1.—, paprika 1.20, barnakenyér 10. Egy liter kőolaj 20, 1 mm. bükköny —.—, 1 mm. luczernamag —.—, 1 mm. lóhere —.—, 1 mm. burgondi —.—.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A Tiszántul eredeti távirata. —

Értéktőzsde.

Budapest, augusztus 14.

Az irányzat szilárd.	
Osztrák hitel	829.—
Magyar hitel	469.—
Allamvasut	763.—
Rimamurányi	544.—
Magyar jelzálog	244.50
Salgótarjáni	331.—
Wagon-kölcsön	623.—
Villamosvasut	225.—
Magyar leszámított	353.25
Iparbank	104.25
Budapest közuti	404.50
Kereskedelmi	101.50
Déli vasut	65.08

Bécs, augusztus 14.

Az irányzat szilárd.	
Osztr. hitel	890.20
Magyar hitel	892.—
Allamvasut	853.—

Határidők.

Budapest, augusztus 14.

Készaru buzában az irányzat szilárd volt, és 17,000, mm. forgalom mellett az árak 10 krral magasabban jegyeztettek.

Buza áprilisra	8.50
Buza októberre	8.79
Tengeri jul.	4.75
Rozs őszre	6.74
Zab őszre	5.32
Tengeri augusztusra	4.78

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1899. augusztus 14-én.

Magyar aranyjárdék 4%	118.50
Magyar koronajárdék	96.40
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	120.75
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	101.—
Magyar keletvasuti államkötvény 1876-ból	120.25
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	35.—
Italmérsi jog megváltási kötvény	100.—
Horváth-szlavón földterhermentési kötvény	96.—
Magyar nyeremény-sorsjegy-kölcsön	162.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek kölcsön	139.75
Osztrák járadék papirban	100.—
Osztrák járadék ezüstben	100.—
Osztrák járadék aranyban	118.50
Osztrák korona járadék	99.75
Osztrák államsorsjegyek	137.50
Osztrák magyar bankrészvény	900.—
Magyar hitelbankrészvény	391.50
Osztrák hitelintézeti részvény	890.—
Párisi vista	353.—
20 frankos arany (Napoleon d'or)	9.55
Németbirodalmi márka	58.90
London vista	120.75
20 márkás arany	11.76

NAGYVÁRADAI SZINKOR.

Evadberlet 104. szám. Kisberlet 104. szám.
Páros. Páros.

Ma kedden, augusztus 15-én

a kolozsvári országos nemzeti színház személyzetével:
itt először:

A SÁRDI HÁZ.

Színmű 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Sárdi Tamás	Szentgyörgyi István.
Erzsike, leánya	I. Vásárhelyi V.
Komáromi András	Török Károly
Órzsé, felesége	Fehérváriné.
Berti, fiok	Kassai K.
Mariska, leányuk	Turchányi O.
Balla Irén, színésznő	L. Fái Szeréna.
Csengei, színigazgató	Leővey Leo.
Karmester	Heltai N.
Matyók Dénes, postamester	Szerdahelyi Ferencz.
Flóra, felesége	Horváth Paula
Patyi Vera, cseléd közvetítő	K. Arpási Kata.

Helyárok: Alsó páholy 4 forint, felső páholy 8 forint. Támlásszék I—VIII. sorig 1 forint. IX—XI sorig 80 krajczár. Zártszék I, II. és III. sor 60 krajczár. Első emelet. I. sor 50 krajczár, második sortól 40 krajczár

földszinti állóhely 40 krajczár. Katona- és diákjegy a földszinten 30 krajczár. Közép karzat 30 krajczár. Oldal karzat 20 krajczár.
Egy színlap ára a pénztárnál 10 krajczár.

Kezdeté fél 8, vége 10 óra után.

Holnap, szerdán, 1899. augusztus 16-án

itt másodsor:

A SÁRDI HÁZ.

Színmű 3 felvonásban.

A szerkesztőért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA

Eladó szőlő.

A Vároستól 15 percz séta, országot mellett 3570 □-ól — ebből 2 hold rigolirozott és beültetett, a többi gyümölcsös. Szabad kézből eladó. Megtudni e lap kiadó hivatalában.

215 (1—8)

Fényképezési műterem áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

fényképezési műtermemet

a főutcai Karaguly-házból

a régi realiskola épületébe

(a Szent László templommal szemben)

helyeztem át, hol műtermemet a legkényesebb igényeknek is megfelelően egészen ujonnan rendeztem be s azon kellemes helyzetben vagyok, hogy **chromo, aquarell, platinotipió** képeket vizittól egész életnagyságig művészi kivitelben állithatok elő.

Kocsival a műterem bejáratáig hajtható.

A n. é. közönség kegyes pártfogásáért esdve, maradtam alázatos szolgája:

LOJANEK JÁNOS

fényképész.

113. 1—10

Uj festék gyári raktár!

GALLOVITS M.

N.-Várad, Nagyteleki u. 532 sz. saját ház

A SZOBAFESTŐHÖZ.

Ajánl száraz és olajba tört festékeket Carbolium ház-fedél és kerítés festésre zöld, vörös, barna és természetes, firnisz butor és kocsi-lackok.

BRONZOK, SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ ECSETEK

és meszelők nagy raktára, különösen nagy raktár **szoba-padló-lackokban, 5-féle színben, egy 1 kilós doboz ára 75 kr.** Spiritusz szobapadló-lackok citromsárga, narancssárga és ockersárga színekben, a melyek befestés után 1 óra alatt tökéletesen megszáradnak 1 kiló üvegben 1 frt.

Denaturált szesz kapható legolcsóbb árban.

Árjegyzék kívánatra ingyen!

Figyelmeztetés! Az üzlet nem a Szent László piac-téren hanem Nagy Teleky-utca

532. sz. a. van, a Biharmegyei Kereskedelmi Banktól a második ház.

167 28—50

Legolcsóbb bevásárlás!

Legolcsóbb bevásárlás!

Legolcsóbb bevásárlás!

VASUTI MENETREN D.

Érvényes 1899. évi május 1-től.

Koloszvár—Nagyvárad—Budapest.						Budapest—Nagyvárad—Koloszvár.						Püspök-Ladány—Debreczen—Érmihályfalva.					
	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	T. v.
Koloszvár ind.	11 01	5 23	7 00	6 13	—	Budapest ind.	9 15	1 55	5 45	8 30	—	P.-Ladány ind.	5 25	1 24	4 06	2 29	6 05
B.-Hunyad >	12 20	6 40	8 37	7 55	—	Nagykátá >	10 20	3 00	7 54	10 16	—	Debreczen >	6 46	3 —	5 22	3 56	8 20
Csucsá >	12 52	7 09	9 19	8 37	4 49	Szolnok >	11 19	3 56	9 27	11 31	—	Érmihályfalva érk.	7 29	4 01	6 35	4 58	9 47
Buca >	—	—	9 33	8 52	5 13	P.-Ladány >	12 55	5 28	11 53	2 00	5 00	Érmihályfalva—Debreczen—Püspök-Ladány.					
Brátka >	—	—	9 50	9 11	5 38	Báránd >	—	—	12 07	2 12	5 17	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	
Rév >	1 34	7 47	10 08	9 32	6 13	Sáp >	† 1 17	† 5 48	12 24	2 27	5 38	Érmihályfalva ind.	6 36	11 09	5 27	9 14	8 15
Élesd >	† 1 48	† 7 59	10 25	9 49	6 42	B.-Ujfalu >	1 33	6 03	12 46	2 47	6 04	Debreczen >	3 37	12 36	8 15	10 27	9 01
Mező-Telegd >	2 01	8 11	10 42	10 07	7 10	M.-Peterd >	—	—	1 00	3 00	6 21	P.-Ladány érk.	5 13	1 45	9 45	11 28	9 48
F.-Vásárhely >	—	—	11 01	10 27	7 38	M.-Keresztes >	—	—	1 14	3 12	6 37	Debreczen—Nagy-Léta—Vértés.					
Várad-Velenceze >	2 25	8 32	11 10	10 37	7 51	Bors >	—	—	1 28	3 25	6 56	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	
Nagyvárad érk.	2 31	8 38	11 17	10 44	8 —	Püspöki >	—	—	1 36	3 32	7 08	Debreczen i.	8 35	4 21	Nagy-Léta-	5 25	1 05
Nagyvárad ind.	2 38	8 43	11 32	11 04	2 22	Nagyvárad érk.	2 11	6 39	1 48	3 42	7 22	Sáránd >	9 28	5 06	Vértés ind.	—	—
Püspöki >	—	8 51	11 42	11 14	2 37	Nagyvárad ind.	2 18	6 46	2 06	3 58	12 20	H.-Bagos >	9 41	5 17	M.-Pályi >	5 47	1 30
Bors >	—	—	11 50	11 22	2 48	V.-Velenceze >	2 24	—	2 30	4 05	12 29	H.-Pályi >	10 05	5 41	H.-Pályi >	6 03	1 48
Mező-keresztes >	—	—	12 03	11 37	3 20	F.-Vásárhely >	—	—	2 41	4 16	12 44	M.-Pályi >	10 20	5 55	H.-Bagos >	6 18	2 05
Mező-Peterd >	—	—	12 15	11 50	3 38	M.-Telegd >	2 50	7 15	3 03	4 38	1 15	N.-Léta-	—	—	Sáránd >	6 40	2 29
B.-Ujfalu >	3 18	9 23	12 29	12 05	4 16	Élesd >	† 3 04	† 7 28	3 21	4 56	1 43	Vértés érk.	10 43	6 15	Debreczen é.	7 18	3 13
Sáp >	† 3 33	† 9 38	12 47	12 25	4 49	Rév >	3 26	7 50	3 45	5 20	2 21	Sáránd—Derecske.					
Báránd >	—	—	1 01	12 41	5 13	Brátka >	—	—	4 06	5 43	2 57	Sáránd ind.	9 38	5 16	Derecske ind.	6 00	1 49
P.-Ladány >	4 03	10 06	1 34	1 19	5 31	Buca >	—	—	4 27	6 04	3 26	Derecske érk.	9 57	5 35	Sáránd érk.	6 20	2 06
Szolnok >	5 39	11 44	3 35	3 37	—	Csucsá >	4 16	8 37	4 53	6 31	4 00	Derecske—Sáránd.					
Nagy-Kátá >	6 34	12 41	4 45	5 07	—	B.-Hunyad >	4 52	9 08	5 32	7 16	4 55	Sáránd ind.	9 38	5 16	Derecske ind.	6 00	1 49
Budapest érk.	7 50	01 50	6 20	7 10	—	Koloszvár érk.	5 55	10 08	6 59	8 33	7 04	Derecske érk.	9 57	5 35	Sáránd érk.	6 20	2 06

Nagyvárad—Szeged.				Szeged—Nagyvárad.				Nagyvárad—Arad.				Arad—Nagyvárad.							
	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.				
Nagyvárad ind.	10 20	4 30	7 00	Szeged ind.	3 40	10 25	6 40	Nagyvárad ind.	10 20	4 30	7 00	Arad ind.	5 10	11 20	9 37				
Ósi >	10 30	4 41	7 16	H.-M.-Vásárhely >	4 38	11 05	7 50	Gyula >	12 21	6 44	10 01	Kurtics >	5 39	11 52	10 07				
Less >	10 48	5 01	7 52	Orosháza >	5 41	11 54	9 20	Békés-Csaba >	2 23	7 18	4 32	Kétegyháza >	6 14	12 31	10 54				
Gyapju >	10 56	5 10	8 05	Csaba >	7 00	2 33	4 50	Kétegyháza >	2 54	7 45	5 03	Békés-Csaba >	6 47	2 33	4 50				
Cséffa >	11 05	5 19	8 29	Gyula >	7 27	3 05	5 26	Kurtics >	3 28	8 21	5 38	Gyula >	7 27	3 05	5 26				
Szalonta >	11 26	5 44	8 46	Sarkad >	7 47	3 27	5 56	Arad érk.	3 55	8 48	6 05	Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 33				
Kötegyán >	11 46	† 6 05	9 15	Kötegyán >	† 7 57	3 39	6 10	Szombatság-Rogoz—Dobrest.								Dobrest—Szombatság-Rogoz.			
Sarkad >	11 57	6 17	9 31	Szalonta >	8 23	4 10	6 47	Szombatság-Rogoz ind.	6 08	7 55	Dobrest ind.	4 22	6 36						
Gyula >	12 21	6 44	10 01	Cséffa >	8 42	4 34	7 18	Nánhegyesel >	† 6 34	† 8 21	Nánhegyesel >	† 4 32	† 6 46						
Csaba >	2 10	7 41	4 44	Gyapju >	—	4 42	7 29	Dobrest érk.	6 44	8 31	Szombatság-Rogoz érk.	4 56	7 10						
Orosháza >	3 10	9 10	5 50	Less >	9 04	5 00	7 51	Szombatság-Rogoz—Dobrest.								Dobrest—Szombatság-Rogoz.			
H.-M.-Vásárhely >	4 00	10 02	7 00	Ósi >	9 21	5 19	8 16	Szombatság-Rogoz ind.	6 08	7 55	Dobrest ind.	4 22	6 36						
Szeged >	4 35	10 55	7 55	Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 31	Nánhegyesel >	† 6 34	† 8 21	Nánhegyesel >	† 4 32	† 6 46						

Nagyvárad—Belényes—Vaskóh.				Vaskóh—Belényes—Nagyvárad				Nagyvárad—Gyoma.				Gyoma—Nagyvárad.							
	V. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Th. v. sz. sz.	V. v.		V. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.					
Nagyvárad ind.	3 50	2 40	—	Vaskóh ind.	4 30	2 —	—	Nagyvárad ind.	5 50	2 37	—	Gyoma ind.	3 40	2 39					
V.-Velenceze >	4 05	2 51	—	Lunka-Rézbánya >	† 4 42	† 2 43	—	Ósi >	6 08	2 51	—	Déva-Ványa >	4 37	3 32					
Félix-Fürdő >	4 32	3 13	—	Szudrics >	5 09	3 12	—	Uj-Palota >	6 24	3 05	—	Körös-Ladány >	5 13	4 59					
Kardó >	4 50	3 27	—	Belényes >	5 37	3 52	—	Gyires >	6 41	3 17	—	Szeghalom >	5 40	4 50					
Magyar-Gyepes >	5 50	4 17	—	Sonkolyos >	† 5 58	† 4 15	—	Körös-szeg >	7 02	3 36	—	Vésztő >	6 12	5 32					
Tasádfő >	6 07	4 31	—	Belényes-Ujlak >	6 10	† 4 27	—	Szakál >	7 39	4 05	—	Kót >	6 38	6 02					
Drág-Cséke >	6 30	4 45	—	Borz >	† 6 19	† 4 37	—	Nagy-tóti >	7 55	4 21	—	Iráz >	6 52	6 20					
Magyar-Cséke >	6 50	† 5 —	—	Sólyom >	6 35	4 58	—	Komádi >	8 25	4 32	—	Komádi >	7 10	7 01					
Dused >	† 7 05	† 5 12	—	Gyanta >	6 56	† 5 19	—	Iráz >	8 42	4 49	—	Nagy-tóti >	7 22	7 16					
Szombatság-Rogoz >	7 46	5 47	—	Hollód >	7 10	5 34	—	Kót >	9 19	5 14	—	Szakál >	7 48	7 49					
Hollód >	7 58	5 58	—	Szombatság-Rogoz >	7 31	6 03	—	Vésztő >	9 44	5 32	—	Körös-szeg >	8 11	8 19					
Gyanta >	8 12	6 11	—	Dused >	† 7 55	† 6 34	—	Szeghalom >	10 34	6 13	—	Gyires >	8 33	8 32					
Sólyom >	8 38	6 36	—	Magyar-Cséke >	† 8 07	† 6 49	—	Körös-Ladány >	11 —	6 31	—	Uj-Palota >	8 47	8 55					
Borz >	† 8 53	† 6 50	—	Drág-Cséke >	8 26	7 17	—	Déva-Ványa >	12 03	7 21	—	Ósi >	9 03	9 16					
elény es-Ujlak >	9 05	7 01	—	Tasádfő >	8 40	† 7 33	—	Gyoma érk.	12 45	8 06	—	Nagyvárad érk.	9 20	9 34					
Sonkolyos >	† 9 18	† 7 13	—	Magyar-Gyepes >	8 54	7 50	—	Nagyvárad—Érmihályfalva								Érmihályfalva—Nagyvárad.			
Belényes >	10 04	7 47	—	Kardó >	9 27	† 8 31	—	Nagyvárad ind.	6 50	5 43	—	Érmihályfalva ind.	5 05	5 24					
Szudrics >	10 27	8 09	—	Félix-Fürdő >	9 40	† 8 45	—	B.-Püspöki >	7 17	5 59	—	Érselind >	5 37	6 08					
Lunka-Rézbánya >	10 56	† 8 34	—	V.-Velenceze >	10 01	9 09	—	Bihar >	7 44	6 22	—	Székelyhid >	6 14	6 43					
Vaskóh érk.	11 12	8 49	—	Nagyvárad érk.	10 11	9 19	—	Paptamási >	8 13	6 48	—	Nagykátá >	6 27	7 03					

Székelyhid—Margitta				Margitta—Székelyhid			
	V. v.	V. v.	V. v.		V. v.	V. v.	V. v.
Székelyhid ind.	9 50	7 55	—	Margitta ind.	4 35	4 45	—
Apátkeresztur >	10 46	8 41	—	Monos-Petri >	4 46	4 56	—
V.-Ábrány >	11 03	8 55	—	V.-Ábrány >	4 57	5 08	—
Monos-Petri >	11 16	9 06	—	Apátkeresztur >	5 13	5 26	—
Margitta érk.	11 28	9 16	—	Székelyhid érk. reg.	5 54	6 07	—

Füldő-vonatok.																
Menetdj. kiban állami vasuton			Sz. v.	Sz. v.	Szept. 15-ig	Sz. v.	Szept. 15-ig	Sz. v.	Sz. v.	Szept. 15-ig	Sz. v.	Sz. v.	Szept. 15-ig	Sz. v.	Szept. 15-ig	Menetdj. kizutin
I. o.	II. o.	III. o.														I. o. III. o.
—	—	—	9 05	11 27	—	—	5 38	—	—	—	10 23	—	—	—	—	—
—	—	—	9 12	11 32	2 34	4 25	5 44	7 25	9 14	10 28	—	—	—	—	—	—
30	15	10	8 55	11 17	02 20	4 11	5 28	7 11	9 00	10 13	—	—	—	—	—	08
40	22	15	8 42	11 04	02 07	3 51	5 15	6 58	8 42	10 —	—	—	—	—	—	25
40	22	15	8 38	11 —	02 03	3 47	5 11	6 54	8 38	—	—	—	—	—	—	25
40	22	15	8 20	10 42	01 52	3 35	4 54	6 43	8 23	9 53	—	—	—	—	—	25

† A vonatok közlekedési ideje közép-európai idő szerint van kitüntetve. — A vastagabb számok este 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli időt jelentik. A *-gal jelzettek feltételes megálló helyek.